

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

49 (873)

ANUL XVII
8 DECEMBRIE 1961
12 PAGINI, 1 LEU

În acest număr:

Ingineri mecanici în colhozuri
de prof. univ. ing. Stoian Petrescu

Bilanțul cravatelor roșii

de Al. Andrițoiu

Rugul

Fragment de roman de Konstantin Fedin

În zilele de 30 noiembrie—5 decembrie a.c. a avut loc ședința plenară lărgită a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.

La ședință au luat parte membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central al P.M.R., membrii Comisiei Controlului de Partid și ai Comisiei Centrale de Revizie, primii secretari și secretari ai comitetelor regionale P.M.R., miniștri, șefi de secții și adjuncți ai șefilor de secții ale C.C. al P.M.R., conducători ai unor organizații de masă, redactorii ai presei centrale și alți activiști de partid și de stat.

La primul punct al ordinii de zi, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a prezentat darea de seamă a delegației Partidului Muncitoresc Român la cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

În cadrul dezbaterilor au luat cuvântul un mare număr de participanți. Plenara a aprobat în unanimitate darea de seamă prezentată și activitatea delegației Partidului Muncitoresc Român la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Plenara a dat o înaltă apreciere mărețelor realizări ale U.R.S.S., Programului Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — istoric document al marxism-leninismului creator — măsurilor luate pentru lichidarea deplină a urmărilor cultului personalității lui Stalin, contribuției aduse de P.C.U.S. la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești și a lagărului socialist, pentru trunful cauzel comunismului și păcii.

Plenara a condamnat poziția, potrivnică leninismului și internaționalismului proletar, adoptată de conducătorii Partidului Muncitoresc din Albania, poziție dăunătoare atât intereselor poporului albanez și ale construcției socialismului în Albania, cât și intereselor lagărului socialist.

Plenara a condamnat încă o dată acțiunile antipartinice ale grupării fracționiste Pauker—Luca, ajutată de T. Georgescu, cât și ale grupării fracționiste Chișinevschi—Constantinescu, care s-au ridicat împotriva liniei partidului, au promovat în țara noastră practicile legate de cultul personalității lui Stalin, au încălcat normele leniniste ale vieții de partid și legalitatea socialistă. Participanții la plenară au subliniat deosebita importanță pe care a avut-o demascarea și înlăturarea acestor grupări pentru întărirea unității și forței partidului, pentru înfăptuirea cu succes a politicilor sale de construire a socialismului.

Plenara a hotărât studierea în organizațiile de partid a materialelor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., cât și a dării de seamă prezentate de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Studiul acestor documente se va face în strinsă legătură cu sarcinile puse de partid în actuala etapă a construcției socialiste, cu obiectivele dezvoltării de perspectivă a țării noastre, cu sarcinile generale ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

La al doilea punct al ordinii de zi, plenara a ascultat informarea tovarășului A. Vijoli, ministrul Finanțelor, cu privire la prevederile proiectului de Buget al Statului pe anul 1962, stabilind ca proiectul de buget cu îmbunătățirile ce s-au desprins din discuții să fie prezentat spre aprobare sesiunii Marii Adunări Naționale.

Șantiș industrial în regiunea Orenburg

actualitatea

actualitatea

actualitatea

actualitatea

actualitatea

actualitatea

ОГОЛЕК

Hotelul „Iunosti”

Este o clădire mare, luminoasă, aproape de riul Moscova, lângă gigantul sportiv de la Lujniki. La construirea hotelului „Iunosti” au fost folosite în mare măsură materiale noi.

— Cuvîntul nostru de ordine a fost, însă, elaborarea de materiale tip și nu unice — a arătat Iuri Arndt, arhitectul șef al proiectului. Și, într-adevăr, aproape tot ce există în hotel a și intrat în planurile întreprinderilor, a intrat în producție. Iată, de pildă, pînă la sfîrșitul anului vor fi produse 200.000 de asemenea lustre. Așa încît orice arhitect o să poată folosi materialele și elementele utilizate aici.

La parter se află o cafenea elegantă și o sală de cinema cu fotolii comode. Dacă le stringi, încăperea se transformă într-un mare ring de dans.

— „Iunosti” este un hotel pentru tineret — a arătat în continuare Arndt. De aceea clădirea este construită în așa fel încît să poată cuprinde și un club pentru tineret.

Am urcat la etaj. Am numărat 217 camere mici, confortabile. Din cartea de impresii s-ar putea studia foarte bine geografia lumii din zilele noastre. Congo, Salvador, Japonia, Algeria, Zanzibar, Austria, Cuba, Guineea... Cei dintii locatari au fost delegații la Forumul Mondial al Tineretului. Tot aici au fost găzduiți și participanții la diverse consfătuiri ale fruntașilor în agricultură și ale conducătorilor de brigăzi de muncă comunistă. Tînăra modestă care a locuit un timp în camera 210 purta numele de Valentina Gaganova. Băiețelului cuban care a plins cînd și-a luat rămas bun de la personalul hotelului, prietenii din depărtata

insulă inverzită îi spuneau Fidelito. Iar numele-i întreg este Fidel Castro Dias, fiul eroului legendar al Cubei.

În zilele Congresului al XXII-lea hotelul „Iunosti” a găzduit delegații. Cartea de impresii cuprinde cuvinte calde, prietenoase.

In holul hotelului „Iunosti”

Forța energetică a U. R. S. S.

În anii puterii sovietice U.R.S.S. a făcut pași de uriaș în producția de energie electrică. În 1913, țara se afla pe locul opt în lume și pe locul șase în Europa. Dar în 1947 U.R.S.S. se și situase pe primul loc în Europa și pe locul doi în lume. Nivelul de astăzi al producției de energie electrică a țării este de aproximativ 160 de ori mai mare decît în 1913 și de 650 de ori față de 1919.

Și mai mărețe perspective deschide în acest domeniu noul Program al P.C.U.S., adoptat la cel de al XXII-lea Congres. Astfel, la sfîrșitul următorilor douăzeci de ani cantitatea de energie electrică produsă va depăși de 10 ori nivelul anului 1960. În acest răstimp se vor construi 180 de hidrocentrale puternice, aproximativ 200 de termocentrale raionale cu o capacitate de pînă la trei milioane kilowați fiecare și 260 de centrale termoelectrice mari.

În cel de al doilea deceniu electrificarea întregii țări va fi în general încheiată.

În 1980, Uniunea Sovietică va produce de aproximativ o dată și jumătate ori mai multă energie

electrică decît produc astăzi toate celelalte țări ale lumii luate la un loc. În felul acesta, U.R.S.S. va întrece S.U.A. nu numai în ce privește volumul producției de energie electrică, ci și în numărul de kilowați ore pe cap de locuitor.

Se știe că hidrocentrala de la Bratsk va avea o capacitate totală de 4,5 milioane kilowați, iar cea de la Krasnoirsark de 5 milioane kW. Apoi va fi construită hidrocentrala de la Saian cu o capacitate de 5-6 milioane kW și cea de la Nijneobi cu o capacitate de 6 milioane kW.

O mare dezvoltare va lua producția de energie electrică în răsăritul Siberiei, unde ea va sporî pînă în 1980 de 40-45 ori. La sfîrșitul septenaliului va fi încheiată construirea sistemului energetic unic al părții europene a U.R.S.S. La baza lui vor sta cele două mari hidrocentrale de pe Volga și o serie de termocentrale puternice și de linii de înaltă tensiune care le vor uni cu Moscova, Uralul și Donbassul.

Lecția dată agresorului

СОВЕТСКАЯ РОССИЯ

Recent a apărut al treilea volum din „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice, 1941—1945”, cuprinzînd evenimentele din cea de-a doua parte a războiului (noiembrie 1942 — decembrie 1943), care a intrat în istorie ca perioada de cotitură radicală în lupta crîncenă dusă de Uniunea Sovietică împotriva forțelor negre ale fascismului. De la lupte grele de apărare și de la o retragere vremelnică, Forțele Armate ale U.R.S.S. au trecut la o ofensivă hotărîtă, alungînd dușmanul de pe pămîntul sovietic.

Primul capitol al volumului se ocupă cu zdrobirea armatelor germane lângă Volgograd (Stalingrad). Prin efectivul armatelor și prin mijloacele angajate în luptă, această bătălie, care a durat 200 de zile și nopți, a depășit toate luptele cunoscute vreodată în istorie. La diversele faze ale bătăliei, care s-au desfășurat pe un teritoriu de circa 100.000 de kilometri pătrați, au participat peste 2.000.000 de oameni, 26.000 de tunuri, peste 2.000 de tancuri și tot atîtea avioane. În focul acestei bătălii fără precedent au fost zdrobite forțele de elită ale Germaniei hitleriste.

Un spațiu important este consacrat în volum și unei alte mari bătălii — aceea de la Kursk, care a încununat o victorie de importanță istorică mondială a Armatei Roșii. Aici dușmanul concentrase aproximativ 900.000 de soldați și ofițeri, aproape 10.000 de tunuri și aruncătoare de mine, circa 3.000 de tancuri și tunuri autopropulsate și peste 2.000 de avioane. Comandamentul sovietic a luat, însă, din timp măsurile necesare pentru respingerea loviturii. „O uriașă activitate de pregătire a armatei în vederea bătăliei din regiunea Kursk — arată volumul — a desfășurat N. S. Hrușciiov, membru în Consiliul Militar al

„Mulțumim, mulțumim și încă o dată mulțumim” — au scris delegații din Saratov. „Pe cuvînt de onoare că aici te simți mai tînăr” — au fost de părere cei din Volgograd.

Și iată o altă însemnare: „Am vizitat cu multă plăcere frumosul hotel „Iunosti”. Mi-a plăcut tot ce este aici: și camerele, și materialele folosite în construcție, și mai ales oamenii. Cred că „Iunosti” se va bucura de mare popularitate printre oaspeții Capitalei. Maior Titov, pilot-cosmonaut al U.R.S.S.”.

Frontului de la Voronej. Activitatea sa de membru al biroului Politic al C.C. al P.C. (b) și de secretar al C.C. al P.C. (b) din Ucraina a depășit cadrul Frontului de la Voronej...”

Cu multă emoție sînt citite paginile închinat eliberării Kievului. Multe lucruri interesante poate afla apoi cititorul și din capitolul care descrie războiul purtat de întregul popor în spatele frontului. În afară de prezentarea luptei eroice a partizanilor, acest capitol cuprinde documente ce demască atrocitățile comise pe pămînt sovietic de generalii fasciști.

Cubanii în Kuban

Juan Mora a împlinit douăzeci de ani. Tînăr modest, timid, ne-a povestit în cîteva cuvinte toată viața lui: s-a născut într-o familie de muncitori și a făcut școala elementară. Mai tîrziu a devenit tăietor de trestie, după care a intrat să lucreze într-o fabrică de zahăr a monopolurilor americane.

Revoluția, victoria poporului au schimbat din temelie viața lui Juan Mora și a celor de o vîrstă cu el. În provincia Oriente au fost înființate cooperative. În ajutorul Cubei a venit Uniunea Sovietică. Ce bucurie au produs primele tractoare „Belorus” sosite în insulă. Văzînd aceste mașini, Juan Mora a fost cuprins de dorința de a deveni tractorist.

Intr-o zi a fost chemat de președintele cooperativei populare care l-a întrebant: — Ia spune, Juan, n-ai vrea să pleci la învățătură în Uniunea Sovietică?

Ce întrebare! Cum să nu vrea! — Cu foaie de drum dată de cooperativă tînărul s-a dus la Havana, de unde împreună cu alți tineri a plecat în Uniunea Sovietică. Și iată, s-au împlinit cinci luni de cînd Juan Mora învață la Școala agricolă de mecanizare din orașul Slaviansk pe Kuban. Iar un număr de tovarăși de-ai lui învață în alte școli de mecanizare a agriculturii din Kuban.

Oamenii sovietici i-au întîmpinat pe solii eroice Cube ca pe niște frați, cu tradiționala ospitalitate rusească. Cei mai buni măistri și profesori îi învață pe acești tineri meserii noi. Mulți cubani au și început să conducă tractoare și combine.

Deși sînt departe de patrie, tinerii cubani nu se simt de loc stingheri, căci și-au făcut mulți prieteni devotați. Nu de mult i-a vizitat A. Ekotov, secretarul Comitetului raional de partid Slaviansk, care le-a înmînat o fotografie înfățișînd pe membrii delegației cubane la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Pe fotografie, Blas Roca, conducătorul delegației, a scris: „În amintirea vizitei de neuitat făcută la Moscova. Dragi prieteni, trebuie să învățați. Străduiți-vă să învățați din ce în ce mai bine. Vă îmbrățișez. Blas Roca și ceilalți membri ai delegației la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.”

НЕДЕЛЯ

Un tînăr vede iar lumina soarelui

Constantin Chiriță cobora scările ușor și repede, fără să se uite la picioare.

Acum trei luni, însă, tînărul din București venise cu un însoțitor și înainte de a face un pas pipăia locul cu un baston. Avea numai șase luni cînd o pînză tulbure începuse să-i acopere ochii luminoși de copil. Apoi, Constantin Chiriță a orbit. Anul trecut, medicii romîni au deschis în irisul bolnavului mici ferăstruici. Dar ele n-au putut decît să-i ușureze puțin situația. Toate speranțele erau îndreptate spre Odesa, spre un institut cu renume mondial.

Cu mulți ani în urmă, celebrul chirurg Vladimir Petrovici Filatov, după care se numește astăzi acest institut, a spus:

— Toți oamenii trebuie să vadă soarele. Tînărul Constantin Chiriță, în vîrstă de numai 18 ani, se număra și el printre cei ce trebuiau să vadă din nou lumina soarelui. Și iată-l internat în clinica condusă de profesorul David Grigorievici Bușmici. David Grigorievici, elev al lui V. P. Filatov, lucrează de douăzeci de ani în acest institut. Acum are la activul lui sute de asemenea operații. Profesorul Bușmici este autorul a 115 lucrări științifice consacrate tratamentului bolilor de ochi. El a adus multe elemente noi în problema transplantării corneii, perfecționînd această operație.

Anul acesta, în septembrie, tînărul romîn s-a suit pe masa de operație. Mîinile de aur ale chirurgului au înlăturat pojghița moartă care-i acoperea ochii, înlocuind-o cu o cornee transparentă. Au urmat zile grele de așteptare înfrigurată. Doctorița Valentina Petrovna Milovanova s-a îngrijit tot timpul de bolnav, îmbărbătîndu-l continuu. În sfîrșit, a sosit ziua mult așteptată cînd Constantin Chiriță a putut vedea și marea și cerul și florile de toamnă din curtea institutului și oamenii care i-au redat vederea.

Nu de mult a părăsit institutul, pregătindu-se a începe o viață nouă.

Un inginer în colhoz? La prima vedere ar putea să pară puțin curios ca un inginer să-și afle vreun rost în treburile agriculturii. Și totuși, de la o vreme, în colhozuri a început să-și facă apariția această figură nouă — inginerul!

Nu este vorba, bineînțeles, de un inginer agronom. Prezența acestuia printre colhoznici — ba chiar necesitatea de a i se încredința conducerea generală a treburilor colhozului — nu mai suscită, desigur, de mult, nici o nedumerire.

Zorii unei transformări fundamentale a muncii agricole

Ingineri mecanici în colhozuri

de prof. univ. ing. Stoian Petrescu
Secretar general al Ministerului Agriculturii

Agricultura socialistă — bazată tot mai mult pe cuceririle înaintate ale științei și tehnicii — a lăsat pentru totdeauna în urmă străvechea agricultură moștenită din strămoși, având în centru pe plugarul analfabet și ignorant, sclav neputincios care se lăsa în voia stihțiilor naturii. Agronomii, zootehnicienii, mecanizatorii și numeroșii specialiști care i-au luat locul — aceștia dau astăzi tonul în treburile agriculturii. Iar despre mulți colhoznici fruntași, care au ajuns vestiți prin metodele lor originale de cultivare a porumbului, a mazărei, sfeclii de zahăr sau bumbacului, se poate spune, cu drept cuvânt, că sînt și ei în felul lor „academicieni” — apreciere pe care Nikita Hrușciiov a făcut-o zilele trecute, referindu-se la unul dintre acești deschizători de drumuri în crearea belșugului ogoarelor.

Mai știm, de asemenea, că în ultimii ani, colhozurile au cumpărat de la fostele stațiuni de mașini și tractoare mijloacele tehnice de care au nevoie pentru executarea lucrărilor în condițiile unei mecanizări tot mai întinse și mai complexe.

Și totuși, ce caută un inginer în colhoz? Ce necesități noi, pe care nici agronomii, nici ceilalți specialiști colhoznici nefiind în stare să le satisfacă, reclamă apariția inginerului mecanic? Ce arde de făcut, de pildă, Andrei Petrovici Kunișin, inginerul-șef al colhozului „Kirov” situat în ținutul mănăs al Kubanului?

Cine vizitează sectorul zootehnic al colhozului, unde se poate vedea cît de mult s-a extins în ultimul timp mecanizarea în munca crescătorilor de animale, nu se mai miră deloc că de o serie întreagă de treburi ingineresti trebuie să se ocupe neapărat un inginer. Instalarea distribuitorului mecanizat de nutrețuri la ferme, a transportorului cu racleți și supravegherea funcționării lor, instalațiile pentru mulsul mecanizat al vacilor și construirea conductei colectoare de sticlă prin care laptele muls trece direct în cisterne, aparatele speciale care stabilesc în mod automat procentul de grăsimi din lapte — întreg complexul acesta de instalații și aparate mecanice care fac din fermele de animale adevărate ateliere și secții de fabrică modernă, poate fi oare conceput fără prezența permanentă a inginerului? Dar sala incubatoarelor? La pupitul de comandă, contoare speciale urmăresc regimul termic semnaland cea mai slabă scădere a temperaturii necesare procesului biologic. Totul funcționează automat. Exteriorul nu trădează decât prin mișcările nervoase ale acelor pe cadrane via activitate din interiorul uriașelor dulapuri. Nimic nu te face să bănuiești că aici electricitatea „clocește” patruzeci de mii de pui în fiecare lună.

S-a întâmplat însă un accident. Din cele patru incubatoare care funcționează în această fabrică de pui, unul — și tocmai cel mai nou — s-a defectat brusc. Nimeni nu a intrat în panică. Totul s-a putut reduce la normal, căci inginerul colhozului a intervenit la timp...

În colhozul „Kirov” există și o secție industrială cu adevărat neobișnuită. Personalul acestei secții poartă halate imaculate și lucrează cu tot felul de recipiente și eprubete, de parcă s-ar afla într-o fabrică de medicamente. Comparația nu e hazardată, căci într-adevăr, aici se prepară mari cantități de culturi miceliene necesare pentru fabricarea biomicinei și teramicinei. Tinere colhoznice aplecate deasupra microscopului urmăresc cu atenție încordată evoluția capriciosului „proces de producție”...

Colhozul „Kirov” are și instalații frigotehnice, are o uzină electrică proprie care produce cam 1 milion de kilowați-ore de energie electrică și chiar câteva „fabrici”, care deși nu au luat încă mari proporții, produc totuși, fiecare după profilul respectiv, importante cantități de ulei vegetal, conserve, cărămizi.

Să nu omitem a releva și înaltul grad de mecanizare a muncilor agricole propriu zise în acest colhoz cu atâtea ramuri de producție industrială. Parcul său de mijloace mecanizate numără 100 de tractoare, 75 de combine cerealiere și alte circa 100 de mașini agricole diferite, la care se adaugă cu toată ponderea lor în importanță, nu mai puțin de 60 de camioane. În acest colhoz lucrează aproape o mie de mecanizatori.

Ne-am putea oare închipui că o bună desfășurare a activității atât de complexe din acest colhoz ar putea fi de conceput fără ajutorul indispensabil al inginerului?

Inginerul agricol, cum se va numi, probabil, acest nou specialist colhoznic este poate deocamdată o funcție cu care nu sîntem familiarizați, dar nu va trece mult timp și ea va deveni tot atât de obișnuită în producția agricolă ca și aceea a agronomului.

Cîte secole fără număr a lucrat plugăria la

munca cîmpului în viteză asigurată de cal sau de bou: trei kilometri pe oră. Dar nici tractoarele n-au depășit, pînă nu de mult, această viteză asigurată de tracțiunea animală.

Această perioadă este astăzi depășită. Industria sovietică produce acum tractoare care lucrează cu viteze de 5-9 kilometri pe oră iar proiectanții și constructorii pregătesc noi tipuri de tractoare și mașini agricole care vor mări pînă la 16 kilometri pe oră viteza de lucru la arat, semănat și alte munci agricole.

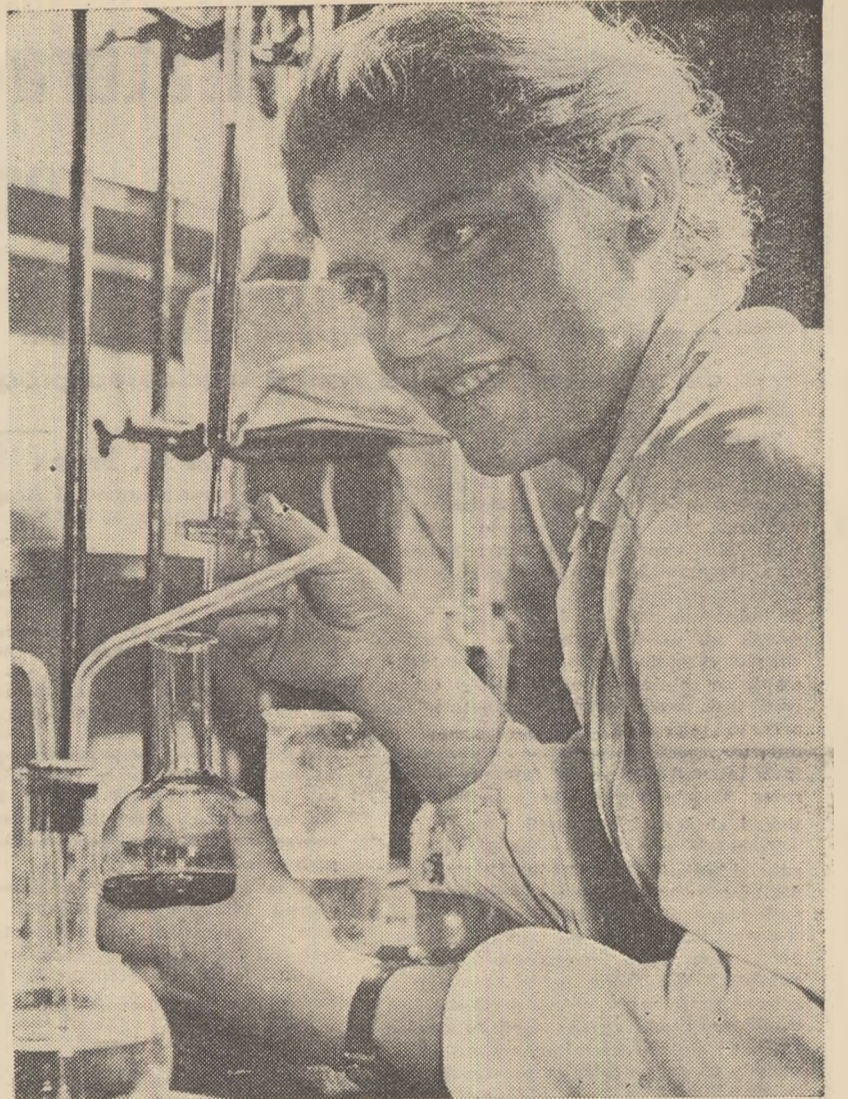
Cu vreo trei decenii în urmă, în Uniunea Sovietică nu erau în totul nici 30.000 de tractoare. Astăzi sînt aproape 1.300.000. În viitorul apropiat pe ogoarele sovietice vor lucra tractoarele noi, cu viteze sporite considerabil și cu o putere de 200-220 C.P. Ele vor fi de 3-4 ori mai productive decît tractoarele D.T.-54 folosite astăzi.

Noul Program al P.C.U.S. pune un accent greu pe însemnătatea mecanizării și electrificării agriculturii în toate verigile ei, pe înzestrarea agriculturii cu o tehnică tot mai perfecționată. Agricultura se va apropia astfel de nivelul industriei în ceea ce pri-

Intr-un număr recent, buletinul american „Facts for farmers” a publicat un articol despre agricultura U.R.S.S. semnat de redactorul său, Ch. Cow, în care acesta și-a consemnat impresiile culese într-o călătorie făcută în Uniunea Sovietică. Autorul articolului a relevat transformările petrecute în ultimii ani în agricultura sovietică și perspectivele dezvoltării acesteia, a făcut o comparație între agricultura U.R.S.S. și S.U.A. și a tras unele concluzii pe care le prezentăm în cele ce urmează.

„În cursul vizitelor făcute la fermele sovietice vara asta și anul trecut — a scris Cow — am fost întrebant ce aş dori să văd și mi s-a dat posibilitatea să mă duc unde am vrut și să văd tot ce am dorit. Răspunsurile fermierilor la întrebările noastre au avut un caracter profesional și concret, fără a încerca în vreun fel să „producă impresie” asupra oaspeților.

„Fermierii sovietici (așa-i numește Cow pe colhoznici n. n.) cu care am avut prilejul să stau de vorbă au manifestat, după părerea mea, mult interes pentru munca fermierilor americani și și-au exprimat respectul pentru productivitatea și înaltul grad de mecanizare atins de aceștia. Mulți fermieri sovietici sînt surprinzător de bine informați despre capacitatea producției agricole din S.U.A., despre starea precipitațiilor, despre resursele și agrotehnica americană. Au căzut ușor de acord că productivitatea muncii este în fermele americane mai mare și că în genere agricultura S.U.A. este mai bine mecanizată. Dar asta nu i-a tulburat de fel. Dimpotrivă, le-a accentuat și mai mult râvna spre ceea ce ei numesc „întrecere pașni-

În stațiunea Pavlovskiaia a fost înființată o filială a Institutului agronomic din Kuban. În fotografia noastră: Ekaterina Bagmut, șefă de echipă în colhozul „Joba”, studentă la secția fără frecvență a Institutului.

vește utilarea tehnică și organizarea producției. Pe măsura ridicării nivelului cultural-technic al colhoznicilor și muacitorilor din sovhozuri și pe măsura utilării tuturor ramurilor agriculturii cu tehnică modernă, munca agricolă se va transforma într-o varietate a muncii industriale.

Încă de pe acum — și cu atît mai mult în perspectiva viitorului apropiat — rolul inginerului colhozului se conturează tot mai precis ca un factor indispensabil în asigurarea progresului continuu al agriculturii pe drumul mecanizării complexe și automatizării.

ducției în medie cu 6,4 procente anual, în timp ce sporul mediu anual a fost în S.U.A., în aceeași perioadă, de numai 1,8 la sută. În ultimii șapte ani (din 1954 pînă în 1960) sporul mediu anual al producției agricole a fost în U.R.S.S. de 6,2 la sută, față de 2,4 la sută în S.U.A. Mulțumită acestor ritmuri mai rapide ale produc-

ției, pe care fermierii sovietici tind să le accelereze încă, ei speră ca pînă în anul 1965 să întrecă S.U.A. atît ca volum global al producției agricole, cît și în ce privește cantitatea producției pe cap de locuitor. Sînt planuri foarte îndrăznețe dar fermierii sovietici, cu care am stat de vor-

bă, mi-au părut absolut convingși de posibilitatea realizării lor.

„Întemeiat numai pe scurtă mea vizită în U.R.S.S., limitată la două veri, spre deosebire de o seamă de concetățeni de-ai mei care au stat acolo mai puțin — a conchis autorul articolului — nu pot să am pretenția că aș fi un „expert” în agricultura sovietică. Dar judecînd după cele văzute am impresia că fermierii lor trăiesc în genere bine, mult mai bine decît ne putem închipui noi citind informațiile denaturate din zările noastre. În general vorbind, agricultura noastră este mai mecanizată decît cea sovietică. Dar dacă ținem seamă de baza feudală înapoată — cu care au început ei în 1917 și de o sumă de probleme obiective ivite de atunci, cum ar fi, de pildă, daunele provocate de cel de al doilea război mondial, fermierii sovietici au dobîndit, după părerea mea, succese importante, poate chiar mai mari decît își dau ei înșiși seama”.

Un specialist american despre

Succesele agriculturii sovietice

că”. Oriunde am fost, am simțit pretutindeni dorința reală de pace a oamenilor sovietici, convingerea lor că coexistența dintre socialism și capitalism este nu numai posibilă ci și necesară.

„În 1959 fermierii sovietici au raportat despre recolta mai înalte decît în S.U.A. la unele culturi și despre o producție mai înaltă la unele produse ale zootehniei. Astfel, în 1959 producția de grâu a U.R.S.S. a fost cu 223 la sută mai mare decît aceea a S.U.A., cea de cartofi cu 784 la sută, cea de sfeclă de zahăr cu 284 la sută, de lapte cu 110 la sută, de ulei cu 128 la sută și de lînă cu 238 la sută mai mare. Numărul ovinelor și porcinelor este de asemenea mai mare în U.R.S.S. decît în S.U.A. și se ridică la 133 milioane de capete (în S.U.A.—33 milioane) și respectiv 59 milioane (în S.U.A.—55 milioane).

„În ultimii 16 ani (din 1945 pînă în 1960) agricultura sovietică și-a sporit volumul pro-

Natura fenomenelor vieții

Biologia sovietică a obținut în ultimul timp remarcabile izbînzii în studierea celulei vii. Articolul pe care-l publicăm mai jos trece în revistă aceste succese de mare însemnătate pentru elucidarea proceselor caracteristice vieții.

Studiind structura celulei vii, care părea de mult bavanosută și cercetată amănunțit, științii au avut niște surprize la care nu se așteptau.

Celula este cel mai simplu sistem vital. Dar expresia „cel mai simplu” este nepotrivită pentru a o caracteriza. Celulele vii cuprind peste o sută de mii de substanțe chimice diferite. De bună seamă nu există depozit de reactivi chimici care să adăpostească atîtea substanțe ca celula microscopică. Celula nu este, însă, un depozit. Substanțele se află în mișcare, participă la sute și mii de reacții chimice, se reinnoiesc fără întrerupere, se descompun și se refac. Metabolismul este temelia menținerii și dezvoltării vieții.

Procese metabolice sînt dirijate de sute și mii de fermente catalizatori. Și deși încep într-o celulă microscopică, prin numărul, sînt stabilitatea și autoreglarea lor, ei sînt ca multe și complexe decât orice întreprindere chimică automată. Dar lucrul cel mai important este că toate procesele se desfășoară în celulă mult mai repede decât se credea înainte. Metoda atomilor marcați ne-a permis să descoperim o adevărată „vi-jelie” chimică în procesele metabolice care stau la baza vieții.

Timp de mulți ani structura celulei ni s-a părut relativ simplă: nucleul, protoplasma și particule — extrem de mici — aderente protoplasmei. Dar iată că microscopul electronic a deschis larg ferestra către această lume invizibilă și fenomenele descoperite cu acest prilej au schimbat fundamental părerile care au dăinuit de decenii asupra structurii celulei vii.

Mărite de un milion de ori, în celulele vii au început a fi observate structuri care în trecut nu erau nici măcar bănuite. Astfel, au fost descoperite membrane formate de obicei din două straturi de molecule de același gen și unul sau două straturi de molecule de alt gen.

Prin microscopul cu fascicul puternic de lumină se văd particule minuscule în protoplasmă — așa numitele mitocondrii. Astăzi se știe că aceste particule sînt „fabrici” chimice sul generis, la nivelul celulelor. Dacă sînt mărite foarte mult se vede că sînt formate din structurile multilamelare mai sus menționate. Activitatea chimică complexă din mitocondrii se desfășoară pe „policioare” — lamele.

Dar asta nu e totul. După cum s-a constatat, diversele secțiuni ale celulelor sînt legate între ele printr-un număr infinit de tuburi și canale care înainte nu puteau fi văzute. Pereții lor sînt alcătuiți din unul sau două straturi de molecule mari. Prin aceste canale nucleul celulei este legat de structurile cu multe membrane ale protoplasmei, iar în unele cazuri și de mitocondrii. În învelișul nucleului există orificii, prevăzute cu „ecuze” de trecere care se închid și se deschid. Toate acestea alcătuiesc laolaltă „sistemul sanguin” submicroscopic al celulei vii — lucru care în trecut nici nu era bănuite.

Organizarea coloidală protoplasmei, transparent — turbure, cum era văzut în trecut, s-a completat în ultimii 10 ani, descoperindu-se o structură surprinzător de subtilă.

Firește, pentru ca celula să trăiască și să acționeze nu este suficientă o garnitură de molecule ale proteinei acizilor nucleici și ale altor părți componente. Ci se cere o organizare mai strictă, mai precisă a moleculelor — aceste „materiale de construcție” ale celulei.

La cele spuse trebuie să adăugăm că această organizare este schimbătoare. Cu prilejul unor acțiuni, mitocondriile se pot descompune literalmente în câteva minute, iar după câteva ore se pot refaca. Au fost făcuți primii pași către refacerea artificială a structurilor mai complexe de membrane din frînturile acestor membrane.

Mișcarea substanțelor din celulă nu este o simplă deplasare legată de curentii protoplasmei. Sistemul de canale submicroscopice, invizibil în trecut, nucleul, mitocondriile și celelalte structuri „distilează” substanțele, deschizînd și închizînd tuburile corespunzătoare.

Un loc deosebit îl ocupă în sistemul pluricelular al organismului viu elementele nervoase — celulele nervoase și ramificațiile lor — fibrele

de G. Frank
Memburu corespondent al Academiei
de Științe a U.R.S.S.

nervoase. Între celulele sistemului nervos central, precum și între aceste celule și elementele nervoase de la periferie se petrece un schimb neîntrerupt de semnale, de impulsuri nervoase. Toată această semnalizare stă la baza dirijării funcțiilor și obținerii de informații, de către sistemul nervos central, despre tot ceea ce se produce în organismul viu. Propagarea impulsului nervos pe fibră poate fi înregistrată sub formă de semnal electric. Dar se știe de mult că acest lucru n-are nimic comun cu scurgerea curentului electric prin conductori.

Și în această direcție se clarifică în ultimii ani esența fenomenelor observate. Cu ajutorul unor indicatori cu izotopi, care îngăduie urmărirea deplasării unei cantități infime de substanță, s-a arătat că în clipa apariției

unui impuls nervos, în locul unde el apare se descarcă „un electrolit”. Acest fenomen se produce prin ieșirea instantanee din fibra nervoasă a unei cantități infime de ioni de potasiu conținuți în fibra nervoasă în mare concentrație. Valul „de descărcare”, adică ieșirea potasiului în afară, se deplasează de-a lungul fibrei.

Acest proces a fost cercetat în ultima vreme printr-un procedeu extrem de interesant. Unele animale marine au fibre nervoase gigantice, cu o grosime de pînă la 1 milimetru — în loc de o sutime de milimetru, ca de obicei. Aceste fibre sînt un obiectiv impropriu pentru urmărirea transmiterii impulsului nervos. Din această fibră cu o grosime de un milimetru s-a putut stoarce cu prudență conținutul — protoplasma, iar fibra a fost umplută cu o substanță pe bază de potasiu. Învelișul tubular al fibrei nervoase — membrana și stratul de lingă pereții protoplasmei — a rămas intact. Acest tub, umplut cu o substanță pe bază de potasiu, a transmis în mod normal impulsurile nervoase.

Întîlnirea cu „intrusul cosmic”

Cosmos... Pînă mai acum cîva timp zborul în Cosmos părea de domeniul fanteziei. Acum el este o realitate. Iar în curînd călătoriile cosmice vor deveni cotidiene. Dar pentru asta se cere o studiere minuțioasă a spațiului cosmic, a tainelor și primejdiilor pe care le ascunde. La soluționarea acestei probleme importante va contribui poate și studierea unui fenomen neobișnuit, care deși nu e deloc nou, continuă să rețină atenția oamenilor de știință. E vorba de gigantică explozie înregistrată la 30 iunie 1908 deasupra taigalei tunguse.

În cele ce urmează am să încerc să trag câteva concluzii pe marginea celor constatate de expediția complexă organizată vara asta de Academia de Științe a U.R.S.S.

Principala urmă lăsată de meteorizii tungusi sînt copacii mboroșiți pe o rază ce pornește din centrul exploziei. Iată de ce s-a acordat o mare atenție explorării pădurilor.

Extrem de interesant este modul cum a explicat expediția noastră cauzele incendiului din 1908 și a stabilit forța arsurii radiante, în legătură cu care au existat date extrem de contradictorii.

Arsură trebuie căutată pe copacii sănătoși (există destul de mulți în chiar epicentrul exploziei) pentru a stabili, după inelele anuale, epoca cînd s-a petrecut explozia.

G. M. Zenkin, A. G. Ilin și alți membri ai expediției au stabilit că pe o rază de 7—9 kilometri din centrul exploziei se observă deformări numai la cioturi care în 1908 nu erau mai groase de 10—15 milimetri. Aceste cioturi nu prezintă nici o urmă de carbonizare. Cioturile care n-au fost rupte de unda exploziei n-au suferit foarte puțin de pe urma arsurii. De aici am dedus că explozia n-a fost însoțită de degajarea unei energii concentrată și nu seamănă de loc cu o explozie atomică.

O altă misiune importantă a expediției a fost căutarea rămășițelor meteoritului. E timpul să amintim, de altfel, că discuțiile în legătură cu radioactivitatea puriță din regiunea exploziei sînt lipsite de orice temelie deoarece controlul minuțios exercitat de expediției n-a adevărat-o. Deoarece de a extrage particulele cosmice din mostre de sol s-a dovedit extrem de dificilă. Particulele cu muchii ascuțite ale meteoritului se desprind greu de mineralele terestre. O mică parte a materiei trebuie să se fi volatilizat în cursul exploziei. În schimb partea care s-a risipit în stare topită s-a răcit, probabil, în aer și a luat forma de picături mărunte care aduc cu niște alicie foarte mici. Astfel de bilișoare pot fi întinse totdeauna în pulberea pe care o lasă meteorizii.

În probele adunate anterior aceste bilișoare au fost în cantitate foarte mică și n-a existat certitudinea că s-au desprins din meteoritul tungus și că n-ar fi cumva praf cosmic care cade pretutindeni pe pămînt. Am hotărît totuși că pentru moment ele sînt singurul fir călăuzitor care ne va conduce spre rămășițele meteoritului.

În același timp am pornit de la faptul că exploziile de același volum au multe trăsături asemănătoare, independent de natura corpului care explodează. Orice explozie mare încălzește puternic aerul înconjurător care, propulsat în sus, ia cu sine produsele exploziei formînd un nor. Cînd avem de-a face cu explozii puternice, norul se ridică pînă la 10—30 kilometri și este purtat de vînt. Reziduurile mărunte ale exploziei pot cădea, de aceea, într-o regiune foarte departată de locul unde s-a produs aceasta.

Nu aici au greșit oare studiile anterioare? Toți cercetătorii de pînă acum înclinau să caute rămășițele meteoritului în epicentrul. Dar se știe că particulele cu un diametru de circa 0,15 milimetri cad de la înălțimea de 12 kilometri în aproximativ două ore. Conform datelor Institutului de prognoză a timpului, în ziua căderii meteoritului din direcția sud sau sud-est bătea un vînt cu viteza de 30—40 kilometri pe oră. În felul acesta, particulele meteoritului în cădere au fost, probabil, abătute cu 60—80 de kilometri!

Analiza chimică a bilișoarelor a dat aproximativ zece la sută nichel, adică a fost confirmată originea lor meteoritică, dat fiind că această compoziție este tipică pentru meteoriți.

Și iată și primele concluzii teoretice. Ce date duc la părerea că meteoritul tungus a fost un cap de cometă. În ce privește compoziția lui, acest corp care a pătruns în atmosfera terestră a fost alcătuit, probabil, dintr-o combinație de fier și siliciu, relativ mărunte, cimentate de bucățele de gheață din gaze înghețate și apă. Mișcîndu-se în atmosferă acest corp poros s-a fărîmițat iar vaporizarea neașteptată a gazelor a luat un caracter exploziv.

Materialele preliminare ale expediției ne îngăduie să socotim ca pe deplin verosimil acest mecanism al exploziei, ceea ce este extrem de interesant: s-ar putea ca particulele găsite să fie primele substanțe componente ale unei comete căzute în mîna omului.

K. P. Florenski
conducătorul expediției complexe
pentru studierea meteoritului tungus

Dar nici ael lucrurile nu sînt chiar atît de simple. În laboratorul autorului acestui articol s-a constatat că, în afară de semnalul electric și de exploziile proceselor chimice, impulsul nervos este însoțit de o schimbare instantanee a ultrastructurii, fenomen care se manifestă printr-o microoscilație rapidă a fibrei nervoase.

Folosînd neurologia tehnică modernă, celula vie este un sistem care se reglează în mod automat, la regimul de lucru cel mai avantajos în condițiile schimbătoare ale mediului exterior. Soțim că acum apar primele încercări de înțelegere a mecanismului acestei autoreglări din celula vie. În mod schematic ne putem închipui aceste mecanisme ca fiind alcătuite din trei verigi. În realitate, lucrurile sînt probabil mult mai complexe.

Prima verigă este legată de existența în celula vie a unor macromoleculi foarte bine determinate în ce privește structura chimică.

A doua verigă este legată de reglarea vitezei proceselor ce se petrec în celulă. Produsele de sinteză sau produsele de descompunere, realizate de diferiți fermente catalizatori, pot, la rîndul lor, să acționeze asupra acestor catalizatori. De aceea, dacă viteza reacției a depășit limitele normale, adică dacă s-a produs o substanță chimică „în exces”, cantitatea excedentară influențează asupra catalizatorului, îi frînează activitatea și stabilizează procesul.

În sfîrșit, a treia verigă, care din punctul nostru de vedere poate fi cel mai subtil instrument de reglare, este mobilitatea intercelulară a elementelor structurale. Canalele submicroscopice, membranelle și formațiunile care se contractă „împart” sau „distilează” cu viteza corespunzătoare și în direcția corespunzătoare produsele care participă la procesul metabolic.

Este firesc să se presupună că tulburarea diverselor verigi ale metabolismului, apariția „în exces” a unor reacții, influențează asupra organizării structurale, ceea ce poate avea consecințe asupra proceselor metabolice. Acest lucru este dovedit și de legătura strînsă dintre mobilitatea structurilor intercelulare și activitatea vitală. Această legătură se vădește pretutindeni, în urmărirea oricăror obiective. Mai mult, dispariția mobilității intercelulare este un indiciu caracteristic al pieirii celulei.

★

Cele spuse mai sus vădesc noi descoperiri, surprinzătoare, în domeniul studierii proceselor intercelulare. De bună seamă, aceste descoperiri au ridicat și mai multe probleme. Dar pe de altă parte, ele au determinat calea rezolvării lor.

Oamenii de știință din Uniunea Sovietică au cucerit o înțietate unanim recunoscută în studierea Cosmosului. Fizicienii sovietici sînt în fruntea celor ce studiază tainele nucleului atomic. Biologii sovietici, călăuzindu-se după Programul marelui nostru partid, trebuie să lupte cu perseverență pentru rezolvarea unei sarcini grandioase și înfrîngătoare — cunoașterea naturii fenomenelor vieții.

(Text prescurtat).

Ediura Academiei de Științe a U.R.S.S. a editat un atlas fotografic al planetei Marte. În fotografia noastră: primele exemplare ale atlasului

Acum, în cea de-a doua jumătate a secolului XX, calculul forțelor materiale de care dispun diferitele state și diferitele grupuri de state este alcătuit cu mai multă exactitate ca în orice altă perioadă istorică. E un fenomen caracteristic timpului.

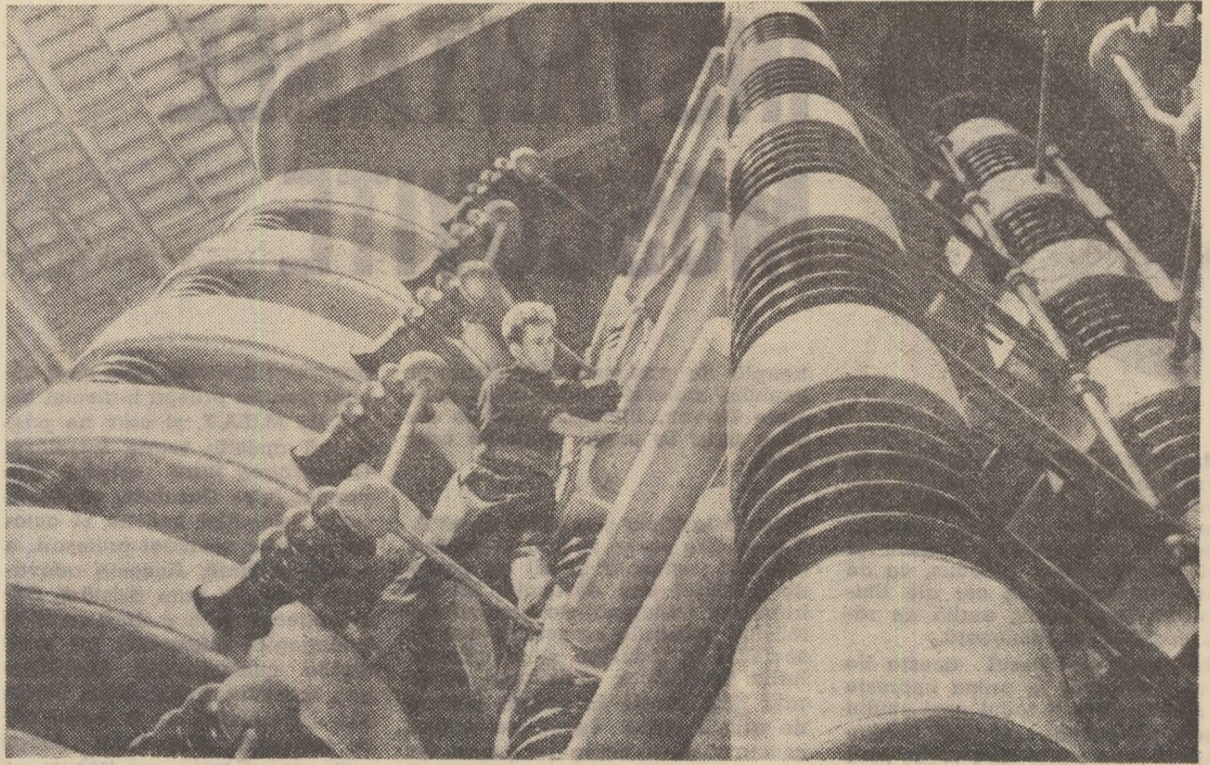
Cu toate acestea, nu trebuie să pierdem din vedere că epoca noastră este, în același timp, arena unor mari dezbateri de idei, într-un sens care de asemenea îi este propriu. Și anume, în sensul că multe dintre disputele altă dată academice se deslășoară acum, cu o intensitate de asemenea necunoscută în trecut.

În întrecerea dintre cele două sisteme, încercarea ideilor nu este mai puțin însemnată decât experimentarea unor tipuri noi de mașini sau de rachete foarte puternice. În termenii cei mai simpli și de aceea absolut autentici problema este în ce măsură socialismul sau capitalismul sînt în stare să lanseze idei care să cucerească opinia publică, să dirijeze activitatea unor mase uriașe de oameni spre țeluri unanim acceptate și, în ultimă instanță, care dintre sisteme își va dovedi superioritatea pe rampa de lansare a ideilor.

Iată că acum, după numai câteva săptămîni de la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., unde și cele mai concrete planuri au fost, mai înainte de toate, niște idei programatice în stare pură, viața oamenilor sovietici începe să graviteze în jurul acestora cu o forță care amintește pe aceea a gravitației naturale. Literalmente zi de zi, presa sovietică aduce mărturia modului în care preocupările oamenilor, de la cele publice, la cele intime, se organizează în jurul ideilor Congresului, pentru înlăptuirea lor practică.

O asemenea manifestare, primordială, au fost constăturile oamenilor muncii din agricultură, cu participarea lui N. S. Hrușciov. Urmărind dezbaterile acestor constături, un adevărat coloziu în care ideile au circulat rapid și spontan de la masa prezidiului spre participanți și invers, am avut sentimentul aproape material al unei declanșări de mari energii în slujba îndeplinirii prevederilor privitoare la agricultură. Ideile Programului cuceresc mințile și inimile oamenilor, influențează hotărîtor asupra existenței lor și se transformă în fapte care atîrnă greu în balanța viitorului.

Așa, de pildă, Programul P.C.U.S. prevede ca la sfîrșitul celor 20 de ani să se obțină de pe pămînturile destelenite 20 de chintale de cereale la hectar. Dar, la o asemenea constături, reprezentanții sovhozului „Mamliuiki” au anunțat că

Pentru viitorul luminos al patriei sovietice, pentru comunism!

Pe orbita Congresului

au și recoltat 20,8 chintale la hectar de pe o suprafață de 15.000 de hectare.

Tot de la constăturile amintite, cu o nespusă bogăție de fapte, spicuiem informația după care în sovhozul „Priirișki”, atunci cînd s-a constatat lipsa brațelor de muncă pentru dezvoltarea sectorului zootehnic, prima care a răspuns la apel a fost soția directorului, pînă atunci casnică.

Președintele colhozului „A 18-a aniversare a Kazahstanului” a făcut cunoscut participanților la una din constături, că transformarea sa-

tutul respectiv în oraș a și început. A fost construit un număr de case cu două etaje și se speră că anul viitor toți colhoznicii vor beneficia de astfel de locuințe.

Iată câteva din faptele care s-au și plasat pe orbita Congresului al XXII-lea. Ele ne vorbesc despre faptul că Programul P.C.U.S. a cucerit un loc trainic nu numai în conștiința oamenilor, ci și în activitatea lor practică. Că ideile lui răspund unor necesități vitale și de aceea sînt îmbrățișate fără rezerve.

Încă un fapt care nu trebuie să scape atenției noastre. Se știe că în societatea întemeiată pe exploatarea omului de către om, între ideile cele mai frumoase și utile și intrucă-parea lor practică a existat un imens decalaj de timp și de valoare. Un imens decalaj de timp, pentru că de la lansarea unor idei și pînă la atîrrea condițiilor prielnice realizării acestora puteau trece decenii și chiar mai mult, pentru că odată realizate ele să apară adesea foarte departe și mult mai jos decît ceea ce se anunța în punctul de plecare.

Altfel stau lucrurile cu ideile Programului P.C.U.S. Alexandr Kolcik, minier din Donbass, delegat la Congresul al XXII-lea, a hotărît imediat după întoarcerea de la Moscova ca împreună cu brigada sa, să ridice productivitatea combinei miniere cu 15.000 de tone și să reducă prețul de cost la tona de cărbuni cu 15 copeici.

În aceeași regiune, un alt delegat la Congres, Nikolai Mamai, aplecîndu-și urechea spre alte prevederi ale Programului, a hotărît să dea o rîină de ajutor tovarășilor săi de muncă de la o mină învecinată pentru ca și aceștia să-și însușească la un nivel înalt tehnica de minuire a combinei miniere.

Pe orbita Congresului se înșiră nu numai fapte de producție. Programul P.C.U.S. iradiază o multitudine de idei, care acoperă toate compartimentele de viață.

La Elektrostal s-a organizat o interesantă anchetă care are în vedere perspectivele îndeplinirii prevederilor programatice referitoare la faptul că peste 20 de ani aproximativ jumătate din veniturile reale ale populației va proveni din fondurile obștești. Ancheta a constatat că premisele îndeplinirii acestor prevederi există, intrucît în decurs de un an și jumătate s-au cheltuit la capitolul citat aproape 500.000 de ruble.

Dintr-o discuție inițiată de „Komsomolskaia Pravda” aflăm că la Universitatea leningrădeană există de pe acum preocuparea ca activitatea promoțiilor actuale, care va atinge intensitatea maximă în jurul anilor 80, să se ridice la nivelul cerințelor comuniste ale acelor timpuri.

Și încă un fapt, care tinde să ilustreze forța de atracție pe care a degajă codul moralei comuniste, așa cum este el formulat în Programul P.C.U.S. Tînărul Valeri Melnikov din Moscova, ținut la pat de o boală grea, și-a exprimat dorința de a deveni un om util societății. Ca la un semn nevăzut, în jurul patului său de suferință s-au adunat comsomoliștii din raionul Oktiabr, studenții ai Universității, tînari colaboratori ai Institutului „Ghipronftmaș”, comsomoliștii și pionierii de la Școala nr. 20 — gata cu toții să-l dea o mină de ajutor pentru a-și împlini dorința.

„Șirul faptelor care gravitează de pe acum în orbita de idei a Congresului al XXII-lea este nesfîrșit. Ele vorbesc, cu glasul lor limpede și convingător, despre strălucirea zilei de azi a Uniunii Sovietice.

Al. Andrițoiu

P. Granea

Bilanțul cravatelor roșii

Anul trecut, cam prin vremea asta, patria sovietică și-a chemat pionierii la o activitate vie, largă și creatoare, în toate domeniile în care mintea lor ageră și brațul lor sirguincios pot să dureze cite ceva. Iar acest cite ceva e uneori mult și foarte folositor. E vorba aici de muncă recreativă care nu jenează cu nimic forțele principale rezervate instruirii prin procesul de învățămînt. Și mai este vorba de o muncă în care esteticul se îmbină cu utilul iar înclinațiile micului cetățean se dezvoltă pe nesimțite și în care spiritul practic, tantezia, inspirația, armonia, disciplina se consolidează și ele.

A trecut de atunci un an și această aniversare a coincis în mod fericit cu Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Conform tradiției, pionierii, cu goarne și flori au venit în fața Prezidiului și au rostit cuvinte înflăcărate. Ei au raportat partidului despre viața lor frumoasă și despre munca lor. Și bilanțul purtătorilor de cravată roșie a fost impresionant. Printr-o exprimare metaforică, unul dintre pionieri a raportat că, din fierul vechi strîns de către școlari în perioada dintre Congresele XXI și XXII s-a putea construi un pod imens, de la Pămînt la Lună. Imensă cantitate vărsată în cuptoarele Comunismului!

Începînd însă, mai ales cu chemarea din anul trecut activitatea extracolară a pionierilor s-a ramificat bogat. Pînă atunci ea se bazuia mai mult pe fierul vechi și pe spicele adunate în urma combinelor. De data aceasta însă avem de-a face cu adevărați constructori sau agronomi, cu meșteri care ajung pînă la zona inovației. Iată un exemplu pe care-l citează pioniera Gilda Paduașvili din Tbilisi, într-un număr al ziarului

„Komsomolskaia Pravda”. Ea și cu colegii ei de școală au ziseră că prin alte orașe pionierii își încropesc cite un mic șantier de construcții. Fiește că nu pentru hidrocentrale sau uzine masive, treabă rezervată activității lor viitoare. Ci un mic combinat pentru cercurile pionierești. Cum nu aveau la îndemînă materiale de construcții, un inovator (fără ghilimele) a venit cu o idee strășnică. Și copiii au fărîmîțat cărbune, au amestecat praful cu

Profilul moral al celei mai tinere generații

ciment și lut și au obținut o cărămidă dură, rezistentă. Totul, de la fundament la acoperiș a fost durat de pionieri. Și cum prin preajma orașului copiii au dat peste un caolin fin, ei și-au creat un cerc larg de ceramică gruzină, punînd la dispoziția statului opere de preț.

Un alt exemplu, pomenit de pioniera Vera Starțeva din republica nordică Komi. Regiunea este așezată la o climă năvălășă, mult prea umedă și socotită, îndeobște ca improprie cultivării porumbului. Dar, un grup de pionieri, a cerut sovhozului teren de experiențe și chiar în primul an, cu o experiență redusă, ei au obținut 1050 chintale masă verde la hectar. Recenta recoltă este de 1295 chintale și a fost molipsitoare pentru întregul colhoz: astăzi colhozul cultivă porumb și își durează un siloz special pentru această cereală prețioasă.

Un al treilea exemplu. Pionierii estonieni din raionul Bolandisk și-au clădit un... orașel al sporturilor. Da, într-adevăr

un orașel. E adevărat că la muncile grele au fost ajutați de colhoznici și că li s-a trimis un excavatorist. Dar odată așezată temelia, pionierii au ridicat o casă cu două etaje, anexe mai mici, un teren de fotbal, unul de volei, unul de tenis etc. Faptul e citat de pioniera Evi Metsamiont în același ziar.

Și cite alte exemple nu pot fi enumerate!

Rămîne într-un modest con de umbră imaginea copilului cu fundă pestriță, odrasla mămicii, înfolotită în haine pufoase și ocrotită ca un canar. Pe arena internațională comunismul aduce imaginea copilului fortificat de lumina fericirii, creator și îndeminatec, agil și cutezător, imaginea unor copii, cu toții precoc, fiindcă așa i-a creat istoria. Sînt copiii care peste 20 de ani vor intra pe sub frontispiciul de marmură și aur al comunismului. Ei muncesc veseli, cîntînd, în vremea în care dincolo de hotarele lagărului nostru copiii de aceeași generație muncesc în uzine insalubre, cu orar care le depășește puterile, cu un salariu invers proporțional cu munca prestată. Sînt copiii care, în „raiiul capitalist” sînt scoși la vînzare pîntre saci cu măsline și vite cornute, în iarmaroace, în vîzul lumii. Dar pe toate meridianele victoriile comunismului însuflă speranțe și forțe în luptă. Noii Gavrochi ai hămii capitaliste devin lucizi în însuși procesul de înăsprire a mizeriei.

Anul bilanțului pionierilor sovietici merge, așa dar, paralel cu anul bilanțului de lupte al școlarilor din Apus, participanți la greve și adunători de iscălituri pe apelurile păcii. Din acest punct de vedere, istoria contemporană lucrează cu succese simetrice în ambele lagăre.

Actualitatea
in diversele ei
ipostaze

INSTANTANEE MOSCOVITE

Moscova l... Marele oraș trimite în întâmpinarea oaspeților salutul impunătoarelor macarale, noilor cartiere de blocuri moderne, marilor bulevarde ce înconjoară colinele lui Lenin, giganticelor coloane, ca de bazalt, înșurubate în cer ale Universității Lomonosov, aurită de razele soarelui de dimineață.

Mai apoi, amestecul acesta de forme, tulburător la prima impresie se dovedește a fi rodul unui studiu extrem de rafinat, al unei ferice îmbinări între arhitectura veche rusă cu formele ei moi, răsucite și extinse orizontal și arhitectura începutului de veac douăzeci, cu clădirile de granit cenușiu cu multe etaje, împropătată de noile și uimitoarele construcții ale vremurilor de astăzi. Moscova reprezintă un amens conglomerat de schimbări de relief, ceea ce face din ea un oraș cu totul deosebit. Din loc în loc, pe înălțimi, ca niște tuburi de orgă avântate spre Univers, se ivesc clădiri înalte de zeci de etaje, cu turnurile pierdute în ceața viorie a zorilor de toamnă caldă.

★

Monumentul lui Marx, proaspăt inaugurat în fața Teatrului Mare, opera lui Kerbel este, în ciuda sau tocmai datorită granitului cenușiu din care e făcut, neînchipuit de aerian, de poetic. Mișcarea capului leonin și armonioasă, parcă avîntîndu-se în aer. Postamentul e înflesat de flori, buchete nenumărate, prins de recunoștință adus celui ce a preconizat cel dintîi noua societate socialistă victorioasă. De altfel, toate monumentele Moscovei sînt cinstite cu omagiul florilor căci poezia sufletului rus e infinită, ca și dragostea pentru cei ce au exprimat-o. Pușkin, Maiakovski sînt veșnic în tovărășia florilor...

Seară de teatru. Se prezintă, la Teatrul de satiră, „Sabia lui Damocles”, de Nazim Hikmet. Punerea în scenă a fost concepută pe o poziție plastică, decorativă. Personajele se compun expresiv, alcătuiind delicate armonii în gama coloristică pastelată a decorurilor și costumelor. Interpretarea e bună, în special cea a rolului principal — înărușul aviator.

Repertoriul teatrelor moscovite, peste douăzeci și cinci la număr, oferă mai bine de 20 de spectacole în premieră, în cea mai mare parte, piese de actualitate. De mult succes se bucură „Cinstea” (la Teatrul Mic), „Pe Nipru” (de Korneiciuk la M.H.A.T.), „Stăpînul” (de Markov tot la M.H.A.T.), „Bucătăreasa se mărită” (de Sofronov la Teatrul Vahtangov).

Noua premieră a teatrului de estradă: „Moscova-Venus, pretutindeni!” este un excelent spectacol de actualitate foarte reușit ca realizare.

Afișe cu numele marilor actori, scrise cu litere roșii de o schioapă, își atrag peste tot atenția: Mordvinov, Livanov, Pașennaia. Este vorba de așa-numitele recitaluri literare, la care actorii citesc în fața publicului fragmente din literatura clasică și contemporană.

Dar iată și alte clădiri cu intrări feerice luminate, cu afișe mari, colorate, care te fac să te crezi în fața unor adevărate săli de spectacol. Nu sînt însă decît cluburi, dar care oferă și ele programe bogate și variate: piese de teatru, filme, iarăși recitaluri literare, muzică de cameră etc., la care își dau concursul cei mai mari artiști ai teatrelor moscovite. Și acum, pentru iubitorii de muzică: după răsunătorul succes al Simfoniei a XII-a de Șostakovič, lucrare vîndînd o

treaptă de profundă cristalizare a geniului marelui compozitor, concerte Oborin, Richter, anunțate de afișe mari în toate colțurile orașului.

★

Seară la Casa oamenilor de artă. E o clădire veche situată în centrul orașului, renovată și cît se poate de potrivită noii destinații. La intrare ești întâmpinat de panouri înfățișînd realizările oamenilor muncii sovietici în industrie și pe pămînturile desțelenite, activitatea culturală desfășurată în aceste ținuturi de artiștii strîns legați de munca constructivă a întregului popor. În sala de proiecție rulează un ciclu de filme de desene animate, ultimele producții ale studiourilor sovietice. În sala mare, dans. Mult tineret, oameni reprezentînd diferite domenii ale artei. Pe pereții ultimele realizări ale celor ce activează pe tărîmul plasticii; e o grafică extrem de interesantă prin caracterul îndrăzneț al rezolvărilor, prin căutările inovatoare. Aflu că sînt lucrările unor tineri graficieni, care expun aici prima oară.

Am participat și la o seară tovarășească la Casa Cinematografiei, unde m-am întîlnit cu vechii mei prieteni, regizorul Dmitri Vasilev și operatorul șef Valeri Firsov. Întrebările curg potop: ce filme mai lucrați, ce face Victor Iliu, Dinu Negreanu, la ce lucrează Cosma, Golagan, ce mai fac tinerii Drăgan, Mihai, studenții valoroși în acea vreme? Succesele cinematografilor noastre îi bucură sincer pe acești buni prieteni care au făcut atît de mult pentru propășirea acestei arte, pe atunci atît de tînără în țara noastră. Discuțiile se prelungesc mult în noaptea în ambianța deosebit de plăcută, de primitivă, pe care o oferă arhitectura armonioasă a clădirii dar, mai ales, voioșia și atmosfera prietenească, tovarășească a

poporului Raevski, care ne-a vizitat țara cu prilejul turneului făcut de M.H.A.T. și care ne păstrează amintiri foarte frumoase. Convorbirea între artistul poporului Jules Cazaban, conducătorul delegației noastre și actorul sovietic, amîndoi profesori, e foarte animată. Această adevărată lecție la care asistăm, demonstrează încă o dată roadele pedagogiei întemeiate pe principiile nemuritorului Stanislavski, maestrul profesorului Raevski. „Monologul — e vorba de un monolog din piesa „Dușmanii” de Gorki — trebuie să-l spuie conștient de țelul final al vorbelor tale; atunci ai să știi să dai valoarea meritată fiecărui cuvînt. Nu uita că atunci cînd îți rostești cuvintele nu reciți, ci acționezi asupra celorlalte personaje...” Învățăturile minunate nu numai pentru studenți, ci și pentru oaspeți.

Dar ce e nou pe ecranele Moscovei acum, în aceste zile?

Filmul cu adevărat senzațional „Din nou spre stele”. Cu acest film, cineaștii Bogolepov și Reabcikov au înscris încă o reușită a documentarului.

De asemenea „Oamenii focului albastru”, realizat de Kopalin, care redă poetic, cu dramaturgia intensă a faptelor reale ale vieții muncii îndrăzită de realizare a conductei de gaz metan Djarkak—Buhara—Samarkand—Tașkent.

În fine, din cele peste douăzeci de filme sovietice noi mai remarcăm interesantele filme de debut „Prietenul meu, Kolka” de Saltikov și Mitta și „Camera lui Osma Gorin” de Privalușian și Mirski, proaspeți absolvenți ai Institutului de cinematografie și despre care, în cercurile de specialitate se afirmă că

Moscova astăzi. Strada Gorki

acestei adunări de maeștri ai artei cinematografice sovietice. Facem cunoștință cu Strijenov. Încă o dată se adevărește că farmecul actorului pe ecran este, în primul rînd, farmecul omului însuși. Strijenov e un om inteligent, dotat cu un foarte fin simț de observație.

Aflăm de la Mark Donskol, autorul nemuritoarelor filme „Copilăria lui Gorki” și „Învățătoarea din Șatrii”, că lucrează la un nou film cu copii. Acțiunea se petrece la Artek, tabăra pionierească din Crimeea, protagoniștii fiind copii din diferite țări ale Europei. Nu ne îndoiim de succesul noului film al acestui renumit maestru al genului.

Vizita pe care o facem la Institutul unional de artă teatrală ne prilejuiește reîntîlnirea cu artistul

sînt o dovadă vie a permanentului progres al cinematografilor sovietice.

★

Despășire călduroasă de vechii și noii prieteni sovietici. Fanfara întonează cîntece vesele, ba chiar și hora. Cei prezenți pe peron, oaspeți și gazde, se prind în joc. Despășirea e într-adevăr frumoasă, frumoasă cum numai oamenii sovietici știu s-o facă, ca de altfel și înțelega lor viață impregnată de multiplele valori ale artei. Da, oamenii sovietici se pricep să trăiască după legile cinstei, dreptății și frumosului.

Savel Stiopul

Doresc pace. Pace. Pace! Poate că-l naiv să rostești astfel de cuvinte pe o estacadă pentru transportarea betonului, aflată la naiba știe ce înălțime deasupra valurilor mării

Bratsk, a căderilor de apă care se revarsă peste deversoare, deasupra platformei descoperite a viitoarelor clădiri a hidrocentralei, unde se montează acum cel de-al treilea agregat... Naiv? Nu. Pentru că

tocmai aici, în împărăția muncii constructive, în fața marelui înfrățiri dintre trudituri și creatori, aceste cuvinte capătă sensul cel mai adînc, mai social, mai uman. Dorim pace, trăim pentru pace, o lăurim cu minile noastre, prin întregul nostru fel de viață afirmăm și apărăm pacea pe pămînt și munca creatoare spre binele oamenilor. Dar tocmai pentru că acest lucru este atît de important pentru toți, încerci în același timp și un simțămînt personal, în care se împletesc multe: mîndria pentru faptele contemporanilor ce înalță aici stăvilarul de 130 de metri al celor mai mari hidrocentrale din lume, planurile personale de muncă și amintirile despre cele trăite, gînduri despre diverși oameni — cunoscuți și necunoscuți...

Stăteam în bătaia vîntului pe estacada superioară și inginerul Gubaidulin, care mă însoțea, îmi arăta nivelul la care va ajunge betonul schițîndu-mi în același timp tabloul viitorului nod hidrolic cu stăvilarele ce se vor întinde pe o distanță de cinci kilometri.

La prima vedere, umplerea barajului pare o treabă simplă. Hidromonitoarele, care aduc niște furtunuri de incendiu, spală cu un jet puternic de apă nisipul, conductele se întind cînd la mică înălțime deasupra pămîntului, cînd pe piloni înalți, cînd din nou deasupra pămîntului — uneori pe distanțe de mulți kilometri. Și iată, în sfîrșit, capătul conductei, din gura căreia lese un pămînt lichid-noroiu, apa curge pe povîrnișuri, nisipul se depune, ridicînd din ce în ce mai sus masa întunecoasă a viitorului baraj...

— Zilele trecute, „Hidromecanizarea” a fost decorată cu Ordinul Steagul Roșu al Muncii. Ați aflat?

Da, citisem în zăre și mă bucurasem pentru hidromecanizatori, înclinîndu-mă în mînt în fața omului care a fost sufletul acestei acțiuni: Serghei Borisovič Fogelson, unul din cei mai energici și mai talentați ingineri pe care am avut prilejul să-i întîlnesc pe multe șantiere pe care le-am vizitat. Care-i secretul unei conduceri bune? Ce talente deosebite are un adevărat conducător din orice domeniu? Desigur, un larg orizont teoretic și practic, cunoștințe, experiență. Dar impulsul care pune în mișcare aceste însușiri înseamnă în primul rînd priceperea de a vedea și a-i înțelege pe oameni, de a-i pune la locul potrivit și a-i ajuta mereu să se dezvolte.

Serghei Borisovič nu putea să sufere hîrțile și indicii „medii-favorabili”. Apucînd cu mîna stîngă, singura-i mînă, servieta întotdeauna țixită, zbura cu avionul pe toate șantierele unde hidromecanizatorii umpleau baraje. Într-o zi era pe Volga, a doua zi era la Kremenciug, Novosibirsk sau pe Kama. Am avut prilejul să-l văd la Mingheceaur — exigent, cu un elan nestăvilît în muncă și parcă perfect sănătos. Mi-a făcut cunoștință cu N. A. Lopatin, conducătorul lucrărilor — cu omul care conduce astăzi la Bratsk secția „Hidromecanizare” și care, recent, în numele colectivului, a primit înalta distincție. Atunci, Serghei Borisovič mi-a spus:

— E un lucrător bun și se dezvoltă repede, îl pregătesc să-mi ia locul!

După cîțiva ani mi-a vorbit din nou despre Lopatin:

— Știi, este complet pregătît. Uneori mă gîndesc că ar trebui să plec, mi-e chiar rușine de parcă l-aș împiedica creșterea... Iar cînd am observat că s-a cam grăbit cu pregătirea urmașului, mi-a răspuns serios, ba chiar tăios:

— D
nist ca
că un
ar pu
slab,
presu
Intor
mă s
trebu
toată

Dea

Acum șase
început const
Bratsk, cu o
lele trecute,
cel de al do
Publicăm
Ketlinskaia ca
centralei.

tească
spune
tată.
să in
atît d
l-a pl
lucrar
întode
oglin
foarte
grafia
exped
vență
coman
rănit
boala

Pe ș
și

nizator, veșnic în căutarea noului... A murit acum un an ca un soldat, din cauza exploziei unei mine fasciste. Mai întâi mina asta ticăloasă l-a rănit grav, rupându-i o mână și orbindu-l aproape. Apoi a stat ascunsă multă vreme, continuându-și acțiunea destructivă și deodată a dat lovitura de moarte... Citiți oameni uciși așa, pe care statistica războiului nu-l înregistrează, am putea trece în contul agresorilor imperialiști!

— Totuși am să scriu despre el. Neapărat...

Probabil că rostisem cuvintele cu glas tare, căci însoțitorul meu mi-a spus vinovat:

— Ieri seară v-am căutat, dar erați ocupată. Doream mult să scrieți despre el.

— Da, vrei să spunei, despre Iuri Vedernikov.

Toată săptămîna încercasem să mă întâlnesc cu brigadierul electromontajilor, Iuri Vedernikov. De ce? Chiar din prima seară, în timp ce tălăsușulam cu un grup de tineri într-un câmin de pe malul drept, am auzit de acest nume. Era vorba despre brigăzile de muncă comunistă, când o fată, criticînd pe membrii unei brigăzi că „sînt bun numai în producție”, a exclamat:

— Da, uite brigada lui Iuri Vedernikov; n-are încă titlu, dar e o adevărată brigadă comunistă.

Celalții au fost și ei de aceeași părere. Nimeni nu-l ca Iura.

Dar cum e Iura? Se poartă la fel de bine atît cu băieții la lucru cît și acasă la învățătură.

Apoi mereu am auzit numai cuvinte frumoase despre brigada lui Vedernikov și despre Iura personal. Am aflat astfel că e un comsomolist activ, organizatorul turismului pe șantier, că nici o inițiativă bună nu se ia fără Iura... Mulți tovarăși au căutat să mă ajute să-l întâlnesc, dar Iura era tocmai foarte ocupat pe malul celălalt cu montarea unui obiectiv important. Așa încît ne aflam pe maluri opuse, ceea ce la Bratsk e o piedică serioasă pentru întâlniri. Și cu toate acestea am plecat cu sentimentul că am cunoscut un om extrem de bun.

Chiar atunci cînd mă aflam pe estacadă știam că am să scriu undeva despre acest tânăr pe care n-am izbutit să-l văd. Dar cum să scriu?... Indiferent cum mi s-ar fi dezvoltat el în cursul întâlnirii, ce înseamnă la următoarea o convorbire sau două? Biografia, cîteva trăsături de caracter, deprinderi, ochii, glasul... Sînt lucruri importante care rămîn în amintire. Și cînd e cazul sînt prelucrate de imaginație. Dar eroul meu nu va fi nici Iura, nici altul cî un al treilea, care va avea și trăsăturile băieților de la câmin, și ale comsomoliștilor din Divnogorsk, și ale unui tânăr dintr-o uzină lenin-grădeană, înălțărat popularizator al cărții.

Cine știe ce fel de personaj va fi? Și cînd voi izbuti, în sfîrșit, să duc pînă la capăt ceea ce doresc? Dar din toată viața mea de scriitoare oameni ca Serghei Fogelson și Iuri Vedernikov mă interesează mai mult decît orice. Și toată viața mă simt aproape de el...

Vera Ketlinskaia

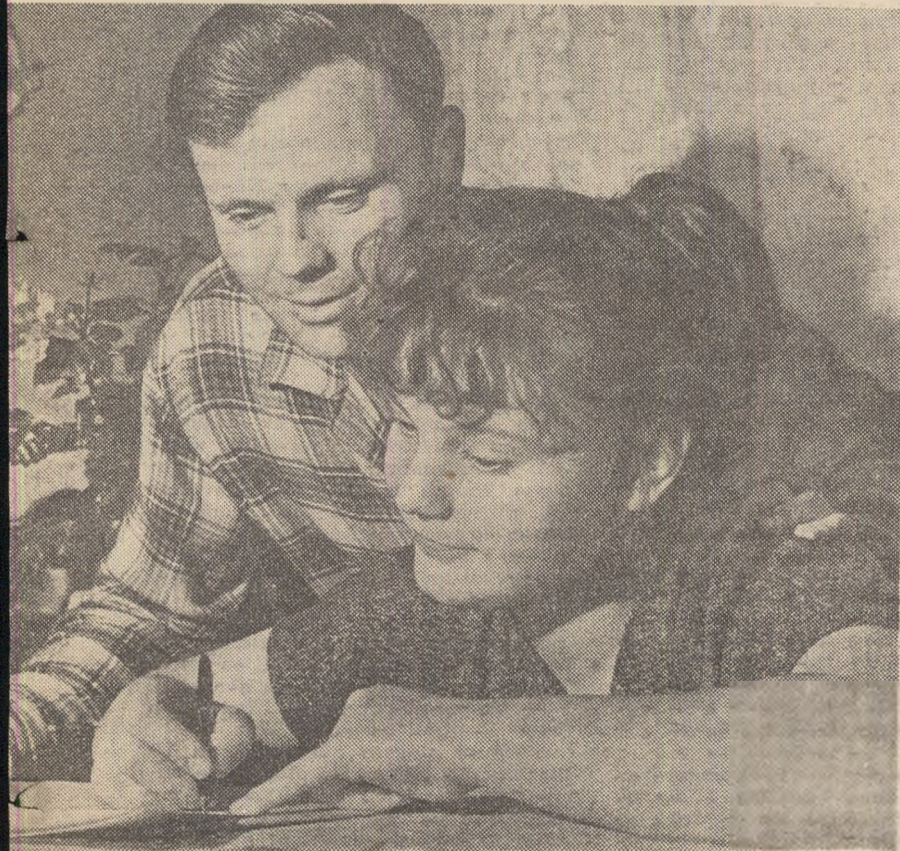
părerea mea nu-l un bun comunist nu se gîndește să-și pregătească... Cine se teme că cel tânăr să-l întrecă este un conducător pune interesele personale mai mult în munca.

na m-am simțit îndatorată — și acum — față de acest om. Așa și descrie — pe plan mare, în aceeași și complexitatea lui sule-

Supra valurilor Mării Bratsk

ni, în inima taigalei siberiene, a
a giganticei hidrocentrale de la
acitate de 4,5 milioane kW. Zi-
ceput să furnizeze curent electric
agregat al hidrocentralei.
un reportaj al scriitoarei Vera
a vizitat recent șantierul hidro-

re astfel de oameni obșnuim să
personalitate armonios dezvoltat
ocupat pînă peste cap, îi-e greu
ad și cum a izbutit să citească
să nu scape nici o expoziție;
a înțeles muzica, a colecționat
pictură... Așa cum se întîmplă
cu oamenii adevărați, care
oca lor, Serghei Borisovici a fost
nal și în același timp, prin bio-
xtrem de tipic: muncitor într-o
prospecțiunii; student fără frec-
ntar din prima zi a războiului;
l unui batalion de genștii; grav
it și parcă a înlăturat definitiv
tuitor al unor lucruri mari, orga-

de la Bratsk. Elena și Vladimir Pikunov și-au bolezat gemenii Iuri și Gherman
t să anunțe acest lucru și celor doi cosmonauți, după care și-au numit copiii

PRIMA

CĂLĂTORIE

Prima călătorie în Uniunea Sovietică... Cine n-a așteptat-o cu o mare și sinceră emoție — răsplătită apoi din belșug de exaltanta realitate sovietică.

E experiența de viață pe care a încercat-o recent și semnătura acestor rînduri.

Început de noiembrie 1961. În Gara de Nord, un impozant grup de turiști romîni pregătit să pornească în călătorie, cu Trenul prieteniei, spre Moscova... Și iată locomotiva urînd din loc uriașul șir de vagoane, cîmpiile, dealurile defilînd prin față-ne... Apoi Iașul.

La Ungheni schimbăm trenul. Trecem într-un tren sovietic, cu personal sovietic. Ne primesc însoțitorii de vagoane cu grijă, atenție, urmărind dacă totul e în ordine. Grijă e însă inutilă, deoarece totul este ireproșabil. Masa o servim la vagonul restaurant. Totul strălucește de curățenie. Serviciul este elegant, fiecare mîsuță e împodobită cu flori. Directoarea restaurantului se oprește la fiecare masă, se interesează dacă ne plac mîncărurile, îi mustră în glumă pe cei care nu mîncîncă tot. Pentru fiecare are cite o mică atenție, așa încît te simți bine, ca acasă. La Chișinău, la Kiev, la sosirea în gara Kiev din Moscova trenul nostru este întîmpinat sărbătorește. Au loc scurte mitinguri prietenești în care fanfara, florile, discursurile își au rolul lor. Cuvintele calde, pornite din inimă și a căror sinceritate te încălzește, te fac să simți că te afli cu adevărat printre prieteni. La Moscova tragem la „Hotelul Kiev”. Aceeași grijă, aceeași atmosferă plină de atenție. Personalul nu-l vezi, dar prezența lui o simți în curățenia ireproșabilă, în ordinea care domnește pretutindeni. Să fie oare numai ordinea și curățenia? Nu, e mai mult decît atît. Este grija de a crea o atmosferă caldă, primitoare. Florile rînduite pe o mîsuță, lampa cu abajur, fotoliile comode, grija aceasta de a crea frumosul dezvoltat și în amănunte aparent neînsemnate bogăția sufletească a omului sovietic pentru care îndeplinirea unei obligațiuni de serviciu nu este numai o îndatorire, ci și o activitate firească. Te cuprinde simțămîntul că ești oaspetele unui prieten vechi și drag.

În timpul liber am umblat cît am putut mai mult pe străzile Moscovei, unde am zăbovit mai îndelung. Ne-am amestecat în mulțimea ce inundă străzile, magazinele Moscovei, încercînd să ne creăm iluzia că sîntem și noi, măcar pentru scurt timp, cetățeni ai uneia din cele mai mari metropole ale lumii. I-am putut astfel cunoaște pe oamenii sovietici din manifestările simple, ale vieții cotidiene. Și amintirea lor îmi va rămîne neștersă în minte, în inimă.

Moscova numără peste 7 milioane de locuitori; numai populația flotantă depășește zilnic 200.000 de cetățeni. Pe străzile ei, mai ales pe arterele principale te uimește fluxul continuu de oameni, autobuze și turisme, deși principalul mijloc de locomotie al moscoviților rămîne metroul, minunat monument arhitectonic care răspunde celor mai exigente cerințe tehnice și estetice. Cu toată impunătoarea ei circulație, Moscova nu este totuși un oraș zgometos. N-am auzit nici claxoane, nici șuierul strident al milițienilor care dirijează circulația.

Și totuși, nicăieri nu poți afla atîta ordine pe străzi ca la Moscova. Mașinile circulă, desigur, cu mare viteză, dar numai pe culoarele care le sînt afectate, încetînd acolo unde îndicătoarele arată treceri pentru pietoni. Pietonii circulă și ei numai pe trotuare traversînd disciplinat, numai la punctele de pasaj. Și credeți-mă, nu-i deloc simplu, să traversezi o stradă la Moscova, dată fiind lărgimea neobișnuită a majorității arterelor și, mai ales, a pietelor principale ale orașului. Accidente nu se întîmplă, însă deoarece toată această imensă mulțime acționează conștient, respectînd cu strictete regulile de circulație, izvorîte firesc din necesitățile comune de conviețuire. Circulația cu autobuzele, troleibuzele și metroul oferă privitorului același tablou de comportare impus de necesitățile civilizației. Biletul țî-l scoți la automat, căci autobuzele n-au taxatori. La fel și în metrou unde, la intrarea în stații introduci în automat o monedă de cinci copeici, după care drumul este liber, puțînd să călătorești unde dorești.

Aceiași autodisciplină o constai și în magazine, care abundă în cumpărători. Nu m-am putut opri să nu admir marea răb-

oare și atenția vinzătoarelor față de clienți, ținuta civilizată a cumpărătorilor care solicită, cercetează și aleg, dar fără discuții inutile, fără zarvă.

În ajunul zilei de 7 Noiembrie magazinele au fost pline pînă tîrziu seara. Aproape că nu era trecător care să nu ducă cu el măcar un pachetel cît de mic. M-a impresionat nespuse de plăcut „coada” la flori. Pe principalele străzi ale Moscovei sînt multe chioșcuri, construite din sticlă, cu flori. În timpul cît ne-am aflat acolo vremea era rece, așa că florile erau mai puține, și totuși, aveam impresia că fiecare moscovit căuta să aibă buchețelul lui cu flori, pentru marea sărbătoare.

Și acum, un aspect caracteristic nu numai pentru Moscova, ci și pentru celelalte orașe sovietice, și anume uimitorul curățenie a străzilor. Poți căuta mult și bine, că n-ai să zărești vreo hîrtie aruncată pe stradă sau în parcuri, vreun băț de chibrit sau muc de țigară zvîrlit la întimplare. Din loc în loc, pe străzi ca și în parcuri sînt vase speciale, frumos lucrate pentru aruncarea tuturor acestor resturi. Și nu-i nevoie să-ți atragă cineva luarea aminte să respecti această regulă căci ți-e jenă oricum să strici minunata armonie care o constituie orașul — începînd de la crenelurile dantelate ale Kremlinului și siluetele avîntate și luminoase ale clădirilor noi ale Moscovei, pînă la arcele grațioase ale podurilor aruncate peste undele molcome ale râului ce străbate șerpuiind în meandre orașul.

Cum de sînt posibile toate acestea? Ca să capeți răspuns la întrebare e de ajuns să privești cu atenție oamenii. Ținuta lor este sobră, atitudinea modestă, expresia feței deschisă și sinceră. În privirea lor citești încredere, dirzenie, conștiință că tot ceea ce îi înconjoară este opera lor, bunul lor, pe care îl apără și îl dezvoltă pentru binele întregului popor.

Am avut bucuria să fac cunoștință cu oamenii sovietici în zilele de 7 și 8 Noiembrie, cea mai mare sărbătoare a lor. În aceste zile străzile Moscovei erau mai pline, mai animate ca de obicei. După terminarea marii parăzi militare și a demonstrației oamenilor muncii din Piața Roșie, sărbătoarea a continuat bogată și vie nu numai în marile piețe ale orașului ci și în fiecare casă, în fiecare familie. Am simțit și eu această bucurie în casa Veronikăi care, anunțată de sosirea noastră, ne vizitase la hotel și ne poftise la ea. Deși o cunoscusem pe Veronika doar cu două zile înainte, ne-a primit în casa ei ca pe niște vechi și bune cunoștințe.

Am vorbit îndelung despre Moscova și despre București, despre viața noastră și n-am simțit cum trece timpul. Inima deschisă, afecțiunea ei plină de dăruire mi-a arătat încă o dată cît de bogat este sufletul omului sovietic, cît de înaltă e ținuta lui morală.

Și acum, cîteva cuvinte despre tineretul sovietic care m-a interesat în mod deosebit, dată fiind profesiunea mea.

La Moscova, ca și la Kiev, am întîlnit deseori grupuri de elevi de diferite vîrste care se duceau să viziteze monumentele istorice. Cu fețele lor luminoase, pline de sănătate, cu ținuta lor demnă și respectul ce-l arătau celorlalți vizitatori, îți făcea o adevărată plăcere să-ți vezi privind concentrați minunatele opere de artă expuse la Galeria Tretiakov sau pînănd solemn și emoționat în nesfîrșitul rînd al celor ce vizitau Mausoleul Lenin. Aceeași impresie la Muzeul Lenin, la Kremlin, la Expoziția realizărilor economiei naționale, peste tot unde i-am întîlnit.

Sînt cîteva aspecte ale actualității sovietice, captate din comportarea cotidiană a oamenilor, care impresionează și impun. Încît, în mod firesc, conchizi că oamenii pe care i-am întîlnit reprezintă omul de tip nou, omul societății noi, educat și crescut de P.C.U.S. În forța lor morală află explicația măreției Moscovei, a grandioaselor realizări ale țării care construiește comunismul.

Prof. M. Săvulescu
Șc. medie nr. 19 „I. Creangă”
București

KONSTANTIN FEDIN:

Dragule

(FRAGMENT DE ROMAN)

Așa începu noaptea, poate cea mai ciudată și mai îndușătoare dintre nopțile a căror amintire o păstră inima Annei Tihonovna.

Nu-și putea da seama cîți copaci erau pe petecul de pămînt pe care o aduseseră. Sub coroamele lor întunericul era atât de dens și de negru încît dincolo de marginile lor totul părea mai luminos. În poimă începuseră să se deslusească siluetele oamenilor — unii culcați, alții așezați lângă boccelele lor. Mai departe întinderea de pămînt era netedă și abia se ghicea, în acest cel mai întunecat ceas din scurtele nopți ale solstiului de vară. De acolo venea mireasma aceea plăcută pe care o răspîndesc grădinile de zarzavat după ploaie.

Mulți adormiseră ori stăteau așa într-o stare de semitrezie din pricina oboselii. Curioșii, strînși o vreme în două cercuri în jurul Annei Tihonovna și al lui Tvetuhin, după ce tot ascultaseră și întrebaseră se duseseră și ei la locurile lor și amuțiseră. Se vorbea puțin, cu întreruperi, de parcă se înțeleseseră dinainte că e mai bine să gîndești decît să vorbești. Firește, femeile discutau mai mult cu Ulița iar bărbații cu Egor Pavlovici, dar din cînd în cînd ascultătorii făceau schimb de poziții de teamă să nu le scape ceva interesant. Curînd, adunarea începu să se destrame. Anna Tihonovna rămase în compania a două actrițe. Alături de Tvetuhin, așezat de-a dreapta pe pămînt, tăcea sau poate chiar picotea singurul lui interlocutor.

Și atunci, în clipa aceea care amenința cu amărăciunea dezamăgirii, lângă cele două actrițe care țineau tovarășie Ulinei, se ivi, născută parcă din coroamele copacilor, a treia femeie.

— Nu-i bine să stați pe iarbă. Ridicați-vă, vă rog — spuse o voce joasă. — E mai plăcut pe pled... Perne n-are nimeni... V-am împăturit jacheta, puneți-o sub cap... Culcați-vă... Ce jachetică moale... Culcați-vă...

Într-adevăr, Anna Tihonovna se simți nespul de bine după ce se întinse, își acoperi picioarele cu pledul și simți sub cap țesătura pufoasă, moale. Încet, încet, mai întîi cu oarecare neîncredere, începu parcă să-și recunoască trupul, cumplit de ostent, vlăguit de dureri. Durerile acestea își vesteau prezența pe rînd și ori de cite ori deveneau mai puternice ea se vedea undeva, într-una din zilele trecute, și spunea: „asta-i un pod” sau „asta-i Jabinka”. Dar întorcerea îndărătnică a durerilor n-o înspăimînta. Căci le biruise doar, le răbdase și acum reinviau fiindcă dînsa era în viață. Trăiește — de aceea o doare. S-o doară! Viața a invins, curge, curge prin vine, — și ce plăcut e să stai culcat, închizînd ochii care ard în orbite, și să te auzi toată, toată, de la degetele picioarelor pînă la țîmplele fierbinți, cu replica lor sonoră la bătăile inimii!

— Cine m-a așezat așa de bine? — întrebă Anna Tihonovna fără să se miște.

Vecinele ei se culcaseră de o parte și de alta și cea din dreapta răspunse:

— Bătrîna noastră.

— E foarte cumsecade, — explică cea din stînga. Am ales-o tutorele dumneavoastră.

— Cine a ales-o?

— Ei, noi, comsomoliste... Și organizatorul de Comsomol a confirmat-o. A spus că vrea ca totul să fie în ordine.

Vorbeau încet. Una din voci era adîncă și probabil puternică: vibra în ea o strălucire joasă, de altă. Cealaltă — se vedea că abia se stăpînește — se aventa în sus cu timbru înalt, melodios, ca un clichet.

— Nu-i bătrîna — spuse altista. Numai noi între noi îi spunem bătrîna. Din pricina rolului ei.

— Am înțeles — răspunse Anna Ti-

honovna — și după ce ascultă tăcerea nopții și auzi mai deslușit decît orice lupta ei necurmată cu durerile, adăugă: — Și eu am o fiică comsomolistă.

— La vîrstă dumneavoastră? — se miră glasul din stînga și, tăcînd o clipă, vorbi mai încet: — Eu cu Marina am hotărît primele să vă luăm sub tutela noastră. Organizatorul de Comsomol ne-a spus: mă rog, voluntar, voluntar, dar trebuie să știu cui îi cer socoteală. Pentru că de artista poporului eu răspund. Și a numit-o pe bătrîna.

— Va să zică — Marina. Dar pe dumneata cum te cheamă?

— Lena.

— Vasăzică, tutorele meu n-a fost ales, ci numit...

— Parcă mai contează... în împrejurările de față! — se miră Lena și, hotărînd parcă să curme discuția, începu să foșnească o hirtie impa-

Intunericul se răcea, oamenii care dormeau în poimă se distingeau tot mai limpede, ceața se întindea ca un imens ceasfî vîrgat.

Atunci din dreapta răsună mare grabă vocea de altistă a Marinei.

— Și încînte de venirea dumneavoastră am înflăcăat refugiați din Brest. Pe stradă. Flecăre îmbrăcat cu ce apucase. Am văzut un bărbat în pijama. Cum a sărit din pat, așa a fugit. A fost găsit departe de oraș și adus aici. Cînta într-o orchestră. Orice îl întrebam, el o ținea într-una: am cîntat noaptea cu orchestra, am venit acasă, m-am culcat, dar ce a fost după aceea — nu-mi mai amintesc.

— Dar dumneavoastră vă amintiți? — întrebă Lena.

Tăcură multă vreme așteptînd răspunsul Annei Tihonovna, dar răspunsul nu veni.

...Nimeni nu se mișca. Cu oț se a-

Desen de V. Krasnovski

chetînd sau despachetînd ceva. Și după ce foșni așa un timp, se opri. Anna Tihonovna simți o atingere ușoară, de parcă o frunză ar fi căzut din copac pe umărul ei și i-ar fi alunecat pe mînă.

— Luați, vă rog, — auzi o șoaptă.

— Ce-i asta?

— Ei, vă dau eu. Luați.

Anna Tihonovna pipăi în întuneric, dădu cu degetele de o mînă caldă iar mîna, cu un gest de răspuns, îi viri în palmă un pachetel lunguieț. Numai decît în aerul dimprejur se răsună pînă un miros iute de brînză. Anna Tihonovna mușcă din tartină și numai după ce înghiți cu spasme îmbucătura mai mult nemestecată, mulțumii. Apoi înghiți, înghiți silindu-se să nu se grăbească și grăbindu-se totuși fără voie.

În iarbă se auziră foșnind pașii cuiva care călca cu fereală. Un glas jos, bine cunoscut, rosti:

— Nu v-ați pierdut răbdarea? Am avut de furcă cu reșoul. Poftim, tovarășă Ulița. Vedeti să nu vă frigeți. Zahărul e la fund, mestecați.

— Egor Pavlovici! Vino repede încoace! — chemă bucurată Anna Tihonovna. Am ceai!

— Eu îl și beau — răspunse Egor, și ei i se păru că îi aude iar deslușit glasul lui de altădată, un bas catifelat, frumos, veșnic tînăr.

Explicînd ceva bătrîna își aranja așternutul lângă Marina. Anna Tihonovna se frigea și bea și în scurtele pauze dintre înghițituri își ștergea iute de pe obraz lacrimile ce curgeau în două șiruri drepte, neîntrerupte; și se simțea tot mai liniștită, și uitase parcă și de dureri.

teau să se reverse, își putu privi noii prieteni pe care i-i aduseseră soarta.

Marina era voinică, rumenă la față, părul ei avea ape roșcate și era ciufulit ca un snop fără legătore. Buzele pline le ținea ca un copil bosumflat. Lena părea mică. Trăsăturile ascuțite, drepte ale fețișoarei îi erau concentrate. Bărbia i se reliefa puternic, poate numai pentru că ținea capul pe spate. Basmava îi încingea fruntea și la marginea ei se deseneau arcurile negre ale sprincenelor. Totul ar fi trădat la Lena o mare încăpăținare dacă n-ar fi fost gura — la fel de plină, de copilăroasă ca a Marinei.

Cele două prietene se acoperiseră cu paltoamele și Anna Tihonovna observă în gînd, fără voia ei, că stofta fusese aleasă cu gust: a Marinei era închisă, a Lenei deschisă — în contrast cu tenul lor. În aceeași clipă își aminti de o foarte frumoasă stoftă bej cu un desen fin în carouri, pe care o văzuse în avion în drum spre Brest. Își spusese că de îndată ce se va întoarce la Moscova va căuta o asemenea stoftă pentru Nadia. (Avionul de recunoaștere nu se mai auzea, și Anna Tihonovna se gîndi că niciodată, pentru nimic în lume, nu va mai primi să zboare cu avionul). Se miră că deși atît de diferite, chipurile Marinei și Lenei păstraseră încă expresia aceea naivă. La fel era și Nadia: buza de sus ridicată la mijloc, trăsăturile incerte, o bosumflare copilărească. E drept, totul pînă la primul suris. Sau pînă la prima emoție. (Oare fetele astea într-adevăr nu s-au speriat de loc cînd s-a ivit avionul de recunoaștere? Nu — hotărî Anna Tihonovna, — pur și simplu n-au vrut să mă alarmeze).

Se uită încă o dată la Marina și la Lena. Fetele stăteau culcate, cu ochii deschiși. Anna Tihonovna întrebă:

— Marina, ai spus că nemții sînt la Brest?

— Da.

— Nu vă vine să credeți? — se miră Lena.

Anna Tihonovna nu răspunse îndată. În acel „da” scurt al Marinei, în uimirea Lenei citi o teamă atît de mare că liniștea care abia se infiripase ar putea fi iar izgonită încît trebui să lupte cu lacrimile care o năpădeau.

— Dragele, dragele mele fete... Să vă ferească soarta de ce am... Să vă ferească de bombardamente!

Se opri o clipă ca să se stăpînească, apoi începu pe neașteptate să povestească cum au trezit-o buiburile la Brest, cum a venit Tvetuhin după dînsa și au luat-o la fugă prin oraș, cum a văzut pentru prima dată sînge — pe trupșorul fetiței Sașenka, și apoi cum l-a văzut mort pe frățiorul fetiței. Vorbea rar — așa cum spui copiii povestii — și pe măsură ce povestea curgea — îi venea tot mai ușor să vorbească. Mereu o vedea de Nadia înaintea ochilor și se gîndea că tot așa-i va povesti și ei cînd se va întoarce acasă despre cite s-au întîmplat.

Fetele o întrerupeau din cînd în cînd, cînd nu mai puteau să se stăpînească. Le răspundea, și începuse să i se pară că ceea ce povestea era mai înfricoșător pentru Lena și Marina decît pentru dînsa. Cînd ajunse la Jabinka se opri, de parcă ajunsă aici povestea trăită nu se mai lăsa tratată ca un basm.

Dar fetele vroiau grozav să afle ce s-a întîmplat cu actorii care o salvaseră pe Ulița și Tvetuhin. Înterupîndu-se una pe alta născociau tot felul de șiretlicuri, doar, doar vor smulge un răspuns. Dar Anna Tihonovna tăcea.

— Spuneți-ne, ce vi s-a părut cel, cel mai îngrozitor? — o iscodi Lena cu spaima întipărită pe fețișoara încăpățînată.

Atunci se auzi o voce perfect trează:

— Fetelor, n-aveți de gînd să vă potoliți odată?

Toți crezuseră că bătrîna doarme dusă, învelită cu șalul ei călduros. Dar un om somnoros nu putea vorbi așa; înseamnă că participase tot timpul tăcută la discuție (fetele știau că bătrîna e curioasă). Supunîndu-se, începură să se răsucescă de pe o parte pe alta, — pămîntul e numai cu foarte puțin mai moale decît scîndurile goale.

...Anna Tihonovna nu apucă să ațipească cînd Lena, furișîndu-se cu grijă de sub paltonașul ei, se apropie de dînsa și se așeză în genunchi.

— Vreau să vă sărut. Îmi dați voie? — șopti ea iute.

Fără să stea la gînduri, Anna Tihonovna o strînse la piept și o sărută așa cum își sărută mama copilul sau un prieten vîrstnic pe un altul tînăr cînd trebuie să treacă împreună printr-o grea încercare.

În romînește de IULIA SCUTARU

Nina Drobișeva

Au trecut abia citeva luni de la premiera ultimului film al lui Grigori Ciuhrai „Cer senin”, dar numele interpretei principale, Nina Drobișeva a și dobândit o mare popularitate. Deopotrivă cu cele mai cunoscute vedete, Nina primește zilnic nenumărate scrisori. Ele îi sînt adresate de prieteni necunoscuți din cele mai diferite puncte de pe harta Uniunii Sovietice și de peste hotare. Multe încep cam așa — cum și-a început scrisoarea și un grup de muncitori de pe un șantier siberian: „Bună ziua, Sașenka! Știm că te numești Nina Drobișeva, dar pentru noi ai să fii mereu Sașa, minunata fată rusă din „Cer senin”. Aproape fiecare scrisoare aduce actriței mulțumiri pentru jocul ei sincer și atât de matur. Și, evident, toate scrisorile cuprind două întrebări firești, pe care și le pune oricare dintre spectatori filmului: Cine este Nina Drobișeva? Care-i va fi rolul următor? La aceste întrebări, pușe și redacției noastre de mai mulți cititori, răspundem în rândurile ce urmează.

În ciuda maturității jocului ei din „Cer senin”, Nina Drobișeva este foarte tînără; abia a implinit 22 de ani. De aceea, nici biografia ei nu e prea bogată în întâmplări. Tatăl ei, ca și al Sașenkăi, a murit pe front încă din primii ani de școală. Nina a dovedit aptitudinile deosebite pentru acrobație încă la serbări și se rezerva un număr special. În același timp o mărșă foarte mult teatrul. Frecvența spectacolelor, citea cu pasiune literatura dramatică universală, activa în cercuri de teatru. După absolvirea școlii n-a ezitat o clipă în alegerea profesiei. S-a înscris la școala-studio de pe lângă „Teatrul tînărului spectator” din Leningrad. Chiar după primul semestru de studii, profesorul L. Makariev a relevat talentul deosebit al Drobișevei. Și astfel, chiar

din primul an Ninei i s-a dat posibilitatea să deuteze pe scenă. Primul ei rol a fost acela al unui băiețel de unsprezece ani, Rufino, în piesa „Sint fiul tău, Guatemala”. A urmat rolul principal în „Destinul Santinei” și, în sfîrșit, marea surpriză. Regizorul Pavel Veisbrem începuse să pregătească un nou spectacol cu „Romeo și Julietta” de Shakespeare și Nina a fost chemată s-o interpreteze pe Julietta, rol la care visează orice actriță.

— După toate probabilitățile, dacă n-aș fi jucat în teatrul Juliettei, n-aș fi devenit niciodată Sașa Lvova din „Cer senin”, a arătat recent Drobișeva într-o discuție cu un ziarist sovietic. Mai întîi, pentru că munca îndelungată și migăloasă pentru exprimarea eroinei shakespeareiene m-a ajutat într-un anumit fel să fiu pregătită și pentru film. Și în al doilea rînd, pentru că la un spectacol cu „Romeo și Julietta”, m-a „descoperit” regizorul secund al „Cerulei senin”, Glazkov, care împreună cu ceilalți autori ai filmului se afla pe atunci în etapa dificilă a căutării interpretilor. Am fost invitată la Studio, am făcut probe și... am devenit Sașenka. Munca la „Cer senin”

va fi marea întotdeauna pentru mine cea mai frumoasă amintire. Regizorul filmului, Grigori Ciuhrai, știe să făurească pe platoul de filmare o atmosferă de adevărată creație, de prietenie. Dar munca n-a fost ușoară. Ciuhrai e foarte exigent, iar unele scene nu mi-au izbutit din prima clipă. De aceea, în perioada de pregătire a filmului au fost și lacrimi și multe nopți de nesomn, în care căutam soluția cea mai bună... Și, lucru neașteptat, scenele din prima parte a filmului, cînd Sașa e adolescentă, s-au dovedit mult mai grele decît episoadele dramatice de mai tîrziu. De multe ori sînt întrebată ce secvență mi-a plăcut mai mult. Cred că cel mai frumos moment al filmului este întoarcerea lui Alexei, momentul revederii cu Sașa.

Filmul „Cer senin” trăiește acum o viață proprie pe ecranele lumii, iar actrița Nina Drobișeva, căreia i s-a deschis un drum larg în cinematografie pregătește rolurile noi, face planuri de viitor. În momentul de față lucrează la „Lenfilm”, unde i s-a încredințat principalul rol feminin — soția unui cosmonaut — în filmul „Sint un om norocos”.

★ FILMUL ★

Scenarist și regizor, Serghei Gherasimov, turnează:

„OAMENI ȘI FIARE”

La trei ani după trilogia „Pe Donul liniștit”, regisorul Serghei Gherasimov realizează un film după scenariul propriu, intitulat „Oameni și fiare”. Gherasimov a pornit de la ideea că un om care trăiește în societate n-are voie să se izoleze, ci trebuie să participe la freacărea vremii lui.

Acțiunea este simplă dar evenimentele sînt mai mult de pian interior, psihologic, căci atenția regizorului este îndreptată mai ales asupra impresiilor și gândurilor eroilor.

...Pe autostrada Moscova-Simferopol gonesc un „Moskvici” nu tocmai nou. În mașină se află doctorișca Anna Andreevna, care se duce să-și ia în primire noul post la un sanatoriu, și fiica ei Tania.

Pe drum îi se alătură un al treilea călător — Alexei Ivanovici Pavlov. După un timp, Anna Andreevna își dă seama că Pavlov e chiar fostul locotenent care în timpul blocadei Leningradului i-a cedat rația lui de alimente, într-un moment cînd era amenințată să moară de foame. De atunci au trecut șapte-sprezece ani. În acest rîst timp Pavlov a trecut prin încercări nespuse de

grele. Rănit pe front, a fost luat prizonier și a cunoscut viața cumplită a lagărelor de exterminare de la Maidanek și Buchenwald. A izbutit să supraviețuiască, dar la sfîrșitul războiului a fost dus în Occident. Spăimurile, permanența spaimă din lagărele morții au fost înlocuite cu neîncetate umilințe. A fost rînd pe rînd chinul, servitor, hamal în port, muncitor rutier în pampasul argentinian. Itinerariul calvarului său l-a dus în Germania occidentală și Sudan, Canada și America Latină.

A rezistat, însă, la toate încercările, căci în dipele de disperare îi lăcărea totuși în suflet speranța că într-o zi se va întoarce în patrie. Dar cînd, în sfîrșit, mult așteptata împrejurare s-a ivit, cînd s-a aflat din nou printre oameni sovietici, Alexei Ivanovici n-a putut să

guste pe deplin bucuria întoarcerii. Suferințele celor aproape două decenii i-au săpat răni adînci în suflet, se simte stigmatizat, dezrădăcinat, nu-și regăsește echilibrul de odinioară. Prietenia sinceră pe care i-o arată oamenii cu care vine în contact, sollicitudinea și delicatetea Annei Andreevna îl vor ajuta, însă, pînă la urmă să se reintegreze în viața societății sovietice.

Trebuie să adăugăm că în acest nou film Gherasimov a renunțat la platourile de filmare. Regizorul și-a propus să filmeze aproape totul „pe viu”. De aceea, echipa de filmare a urmat drumul bătrînului „Moskvici”, străbătînd împreună cu eroiții autostrada Moscova-Simferopol. Pentru scenele care se petrec peste hotare autorii filmului au soliciat sprijinul studiourilor „Defa” din Berlin.

Cei trei protagoniști ai filmului sînt actorii Nikolai Eremenko (Pavlov), Tamara Makarova (Anna Andreevna) și Janna Bolotova (Tania).

Alexei Batalov și Tamara Lavrova într-o scenă din noul film al lui Mihail Romm: „Plec în necunoscut”

Documentarul „Contemporanii noștri”

Eroi și operatori deopotrivă de cutezători

Noul documentar al regizoarei Ekaterina Verșaișeva, se numește „Contemporanii noștri” și a fost filmat de un grup de tineri și îndrăzneți operatori ai Studioului central de filme documentare din Moscova în Extremul Nord și Siberia, pe țărmul Oceanului Pacific și în pusturile din Asia Centrală.

Eroi și tineri sovietici care participă cu toate forțele, cu o totală dăruire de sine la actul măreț al construirii comunismului: un inginer care părăsește capitala și se angajează pe șantierul unei hidrocentrale siberiene; un grup de comsomoliști care înfruntă arșița deserturilor pentru a remorca cu tractoarele cisternele cu apă necesare unei construcții depărtate; un pilot de încercare ce nu gădește nici o clipă să se salveze atunci cînd constată o defecțiune a motorului, ci face totul pentru a salva noul aparat cu reacție cu care oamenii vor putea căuci noi vite supersonice. Iată numai cîteva dintre personajele reale ale acestui documentar. Într-un asemenea film, un rol extrem de important revine operatorilor care sînt puși de cele mai multe ori în situații dificile. Astfel, pentru a filma secvențele salvării avionului, operatorul cinematografic s-a suit în cîrlingă și în cursul unor rostogoliri vertiginoase, care reproduceau întâmplările petrecute cu cîteva zile înainte, a fixat totul pe peliculă.

Un alt operator a reușit să-l înduplece pe vestitul aviator polari să-l debarce nici mai mult nici mai puțin decît pe insula „Victoria” din Extremul Nord.

Un altul s-a echipat în costume de scafandru și nelăsînd nici un moment din mină aparatul de filmare, a urmărit pas cu pas doi scafandri care explorau fundul mării în căutarea unor buze necunoscute. Datorită curajului acestui operator, scena în care scafandrii descoperă și culeg obuzele, n-a trebuit să fie trușată.

La „Mosfilm” se turnează comedia „Copiii s-au făcut mari”, în regia lui V. Azarov. Comedia are patru personaje principale: soții Korolev, fiica lor Liusea și soțul ei, Igor. Într-un interviu recent, regizorul filmului a declarat că a căutat să elimine tot ceea ce ar fi putut împiedica filmului un ton didactic, moralizator, avînd în vedere că acesta abordează tema relațiilor dintre părinți și copii. Interpretii filmului: Z. Fedorova, A. Gribov, L. Alekșnikova și A. Demianenko.

La Londra s-a desfășurat cel de-al V-lea Festival cinematografic. Au fost prezentate 20 de filme premiate anul acesta la Festivalurile internaționale de la Cannes, Berlin, Moscova, Veneția și alte orașe.

Din inițiativa Institutului britanic de cinematografie, organizatorul Festivalului, au fost prezentate de asemenea șase dintre cele mai bune filme create de tineri regizori, printre care și filmul sovietic „Prietenul meu, Kolka”.

„Pagini din viața unei mari personalități” se numește filmul consacrat comemorării lui M. V. Lomonosov. Filmul e alcătuit din trei povestiri cinematografice. Cea dintîi — „Pe locurile unde și-a petrecut tinerețea” — prezintă viața de astăzi a satului Lomonosovka din regiunea Arhanghelsk, locul de naștere al savantului. Următoarele două povestiri ajută spectatorilor să pătrundă în lumea descoperirilor științifice ale lui Lomonosov. Au fost folosite nenumărate documente — scrisori, însemnări și schițe — care ogîndesc personalitatea multilaterală a savantului.

La cinematograful „Udarnik” din Moscova a avut loc un Festival al filmului din Republica Arabă Unită. Programul Festivalului a cuprins filmele: „Imi ești mai drag decît ochii”, „Bărbatul din casa noastră”, „Lumină în întuneric”, „Kais și Leila” și „Adolescenții”. Cu acest prilej a fost la Moscova și o delegație de cinești din R.A.U., din care a făcut parte și cosmonautul actor Imam Hamdi.

În ultimul număr al revistei „Sovetskij Ekran”, regizorul Roman Grigoriev, autorul apreciatului documentar „Oamenii focului albastru” — care povestește viața constructorilor unei construcții de gaze — și-a împărtășit planurile lui de viitor. Principala-i preocupare este acum un documentar despre un orașel, în aparență liniștit, în care, deși nu există obiective eroice de proporțiile hidrocentralei de la Bratsk, nici întinderile pămînturilor înfiențate ale Kazahstanului, nici laboratoarele oamenilor de știință care rezolvă problemele viitoarelor zboruri cosmice, trăiesc oameni minunați, care participă din toate puterile lor la construcția desfășurată a comunismului”. Prin intermediul revistei, Grigoriev a adresat un apel către locuitorii unor asemenea orașe rugîndu-i să-l ajute în alegerea locului acțiunii viitorului film.

Documentarul de filme documentare din Moscova a terminat scurt-metrajul „Cel mai puternic”, închinat celebrului halterofil sovietic Iuri Vlasov. Filmul îl prezintă pe inginerul Vlasov în producție și la antrenamente, în activitatea de deputat al Sovietului din Moscova ca și în cea publicistică — tîrîm în care Iuri Vlasov s-a dovedit autorul unor articole și povestiri pline de spirit.

Un turneu triumfal:

In America de sud... și în alte continente

Valoarea unei reprezentative naționale de fotbal se judecă mai ales după rezultatele din deplasare. Este mult mai greu de jucat pe un teren necunoscut, în fața unui public străin, înfruntând handicapul unui drum lung, obositor. Și apoi arbitrii, chiar cei mai obiectivi, sint tentați să acorde măcar 10 la sută în plus din preferințele lor formațiilor gazde. Ceea ce, fără indoliență, contează...

Cu atât mai uimitoare apare dar performanța recent reușită de formația U.R.S.S., care în turneul întreprins în America de Sud a cules numai victorii. Și încă în meciuri în care — cu excepția Braziliei — a avut drept adversare cele mai puternice reprezentative ale continentului latino-american.

„Un turneu fără precedent”, „Sovieticii reabilitează pe cei din Europa”, „U.R.S.S. — principala pretendentă la campionatul lumii”, au glăsuț titlurile apărute cu litere de o șchioapă în primele pagini ale ziarelor, însoțite de comentarii elogioase la adresa marelui măiestri și alții au schimbat decorațiunile.

Reprezentativa de fotbal a U.R.S.S. a sosit pe malul celălalt al Oceanului auroleat de un frumos succes: locul întâi, neînvingă, în turneul de calificare pentru finala campionatului mondial din 1962. Cele patru meciuri cu formațiile Turciei și Norvegiei au însemnat tot atâtea victorii. Puțin mai târziu, Iașin, Meshi, Netto, Ivanov, Metreveli, Ponedelnik și alții au schimbat decorațiunile alb, de iarnă, al Moscovei, cu unul foarte sudic, tocmai de la antipozi. Înaintea primului meci cu Argentina, la Buenos Aires, jucătorii locali n-au uitat să amintească ziaritorilor sovietici că „în întreaga istorie a fotbalului argentinian echipa națională n-a părăsit niciodată învinsă stadionul River Plata din capitala țării”. Pe acest stadion au plecat steagul formațiile Braziliei, Angliei, Italiei, Spaniei, ca să nu vorbim decât despre echipele cele mai celebre. Cu atât mai mare a fost dar surprinderea jucătorilor argentinieni, a pasionaților lor suporterii, a specialiștilor locali și de peste hotare când în minutul 80 formația U.R.S.S. conducea cu 2—0 și, prin jocul practic, nu lăsa gazdelor nici o speranță de egalare. Accidentarea lui Iașin, a permis argentinienilor să reducă din handicap puțin înaintea sfârșitului meciului. Dar, numai atât. Fluierul final al arbitrilor a găsit pe tabela de marcaj scorul de 2—1 în favoarea reprezentativei U.R.S.S.

Și iată-i în continuare pe fotbalistii sovietici traversând munții Anzi și făcând al doilea popas la Santiago, capitala statului Chile, care va găzdui finala campionatului mondial de fotbal din anul viitor. Chileenii au făcut în ultima vreme progrese remarcabile în fotbal. Meciul egal (1—1) reușit nu de mult în fața brazilienilor, campioni ai lumii, este din acest punct de vedere elocvent. Dar apărarea de beton a chilienilor care a rezistat lui Didi, Pele, Santos și ceilalți n-a putut face față iureșului atacului sovietic și a fost străpunsă: 1—0 în favoarea reprezentativei U.R.S.S.

Uruguayenii, foști campioni ai lumii, le revenea, așa dar, misiunea de a „spăla” înfringerile suferite de vecinii lor. Dar era o sarcină ingrată în fața unei formații aflate la valoarea sa cea mai bună, în maximum de formă. Sovieticii au practicat același joc rapid, sobru, economic, cu contraatacuri fulgerătoare, cu o nemaivăzută forță de repliere în momentele dificile. Uruguayenii au pierdut la fel ca și argentinienii, cu 2—1.

Echipa U.R.S.S. a reușit astfel un bilanț unic, pe care nici o altă formație din lume nu l-a putut realiza în compania celor mai puternice reprezentative sud-americane: trei meciuri, trei victorii, scor 5—2!

Dar atenția iubitorilor fotbalului din U.R.S.S. n-a fost atințită numai spre jucătoarele echipe de club colindau lumea în lung și în lat. Dinamo-Tbilisi a jucat trei meciuri în Cuba, învingând reprezentativa țării cu 8—0, 6—1 și 6—0, iar de aici a plecat în Mexic. Lokomotiv-Moscova a străbătut un itinerar „ecuatorial”, evoluând în Ghana, Togo, Mali și Guineea. Bilanț: 8 victorii, un meci nul. Torpedo-Moscova a mers pe traseul Indonezia, Cambodgia, Birmania, culegând numai victorii, ca și Spartak-Erevan care a susținut 4 jocuri în Iran. Dinamo-Kiev a jucat în Anglia (1—1 cu Arsenal), pregătindu-se pentru debutul în „Cupa campionilor europeni”.

Zeci și zeci de mii de kilometri au străbătut în această toamnă fotbalistii sovietici. Pretutindeni ei au demonstrat o înaltă măiestrie, au cucerit inimile spectatoarelor, au purtat nestăcut flacăra prieteniei sportive care animă întreg tineretul sovietic.

Valeriu Chiose

Expediția științifică a pornit la drum...

A. R. L. U. S.

In cinstea textiliștilor de la „Triohgornaia Manufaktura”

Din inițiativa comisiei A.R.L.U.S., industria fabricării textilelor „Industria Bumbacului A” din Capitală a organizat o manifestare în cinstea muncitorilor combinatului textil „Triohgornaia Manufaktura” din Moscova. Tov. Eugen Rossin, directorul întreprinderii, a adresat o cuvântare de salut prietenilor sovietici, făcându-le cunoscută dezvoltarea uzinei, viața și succesele actuale ale colectivului. Tov. Maria Tiță, secretara comitetului de partid, Ana Bubenic, președinta comisiei A.R.L.U.S. și Stoiana Gheorghe, filatoare frunțasă, au vorbit apoi despre vizita făcută cu câteva luni în urmă la „Triohgornaia Manufaktura”, despre legăturile de prietenie ale muncitorilor de la „Industria Bumbacului” cu colectivul vestitei întreprinderi moscovite. Expunerile au cuprins un scurt istoric al combinatului textil sovietic, o uzină cu vechi tradiții revoluționare, unul din posturile înalțate ale mișcării muncitorești din Rusia împotriva exploatareii țariste. Vorbitorii au înfățișat apoi aspecte din viața de astăzi a marelui combinat textil, înzestrat cu cele mai moderne mașini, cu aparate de absorbție a prafului și scamei și instalații de aer condiționat; au vorbit despre complexul social al întreprinderii care cuprinde trei creșe și șase grădinițe de copii, un sanatoriu de noapte pentru muncitori și o Casă pentru pensionarii întreprinderii care nu au familii; despre clubul combinatului, cu o sală de teatru având o capacitate de 1.400 de locuri, cu săli de lectură și sport ca și despre activitatea formațiilor artistice. Stoiana Gheorghe s-a oprit îndeosebi asupra organizării muncii brigăzilor complexe și a brigăzilor de muncă comunistă de la „Triohgornaia”, a căror experiență oferă un exemplu minunat textiliștilor noastre.

Au mai adresat cuvinte de salut combinatului „Triohgornaia Manufaktura” Elena Păcuraru, secretara comitetului de U.T.M. și inginerul S. Pascaru, care și-a făcut studiile în Uniunea Sovietică.

Textele cuvântărilor rostite urmează să fie trimise prietenilor de la „Triohgornaia”.

Manifestarea s-a încheiat cu un interesant program artistic.

Centrul de lectură a presei sovietice primește ziare și reviste care apar în U.R.S.S., în toate domeniile de specialitate.

Materialele pot fi consultate zilnic la sediul din str. Batiște nr. 14 între orele 10—21, duminică între orele 10—14.

Informații suplimentare se pot obține la telefon: 11.65.76.

Prietenii noștri de la Iasnaia Poliana

S-a împlinit un an de când elevii și profesorii școlii noastre au început să poarte corespondență cu elevii și cadrele didactice din Iasnaia Poliana. Elevii clasei a V-a C au hotărât să adreseze mai multe scrisori colegilor din satul lui Lev Tolstoi. Am pregătit de asemeni un album cu vederi din țara noastră pe tema „De la munte”. În pachetul trimis prietenilor sovietici se afla și o scrisoare a tov. directoare Mariana Ionescu, în care era exprimată dorința noastră de a cunoaște viața acestei școli sovietice și propunerea adresată profesorului de geografie de a efectua un schimb de experiență între cercurile de geografie din cele două școli.

N-au trecut decât câteva săptămâni și pe adresa școlii au început să sosească răspunsurile mult așteptate. Au venit nu numai scrisori ci și pachete cu imagini din viața scriitorului, fotografii din muzeul „L. N. Tolstoi”. Fotografii erau atât de numeroase și interesante încât am luat hotărârea să le folosim la confecționarea unui album „L. N. Tolstoi”.

Profesorul de geografie, Glasko, ne-a trimis de asemeni material pentru cercul de geografie. (Aș vrea să amintesc cu această ocazie că în cadrul comisiei A.R.L.U.S. din școala noastră am organizat și o secție A.R.L.U.S. la cercul de geografie, care a stabilit legături cu elevii din multe localități ale Uniunii Sovietice și desfășoară o bogată activitate).

Cu timpul, corespondența noastră cu cei din Iasnaia Poliana s-a extins. Aflind despre schimbul de scrisori cu prietenii din România, Anna Borisovna Veksler, cercetător științific la muzeul „L. N. Tolstoi”, a trimis școlii noastre o colecție de reproduceri din viața marelui clasic al literaturii ruse. Cu materialul primit de la prietenii sovietici în decurs de un an, am amenajat o frumoasă expoziție.

Nu de mult, școala noastră a pregătit o serbare în cinstea prietenilor de la Iasnaia Poliana. Elevii au învățat cante și poezii în limba rusă iar eleva din orchestra Casei de copii „A. S. Makarenko” care învață la școala noastră au pregătit melodii populare rusești și românești la mandolină, gitară, acordeon etc. La serbare au luat parte mulți părinți, profesori, elevi. Bernanda Solomon, din clasa VI-a C a citit un înșuflețit mesaj de salut adresat elevilor de la Iasnaia Poliana. Elevele Eugenia Mustăță și Andreia Arventi din clasa V-a A și Mihaela Popovici din clasa VI-a C au recitat poeziile „Cintec de dragoste pentru Țara sovietică”. „În apărarea păcii” și „Zări de toamnă”. După programul țării și orchestrei s-a dat citire citorva din scrisorile pe care elevii le-au adresat colegilor din Iasnaia Poliana. În afară de scrisori și o relatare amănunțită despre serbarea închinată lor, am trimis prietenilor sovietici și câteva albume cu vederi, dintre care unul consacrat Bucureștiului.

Prof. Elisabeta Moscovici

Președinta comisiei A.R.L.U.S.-Școala de 7 ani mixtă nr. 119 din București

La Casa prieteniei din Cluj

În ultimul timp, la Casa prieteniei romino-sovietice din Cluj au avut loc manifestări consacrate mărețelor prevederi ale Programului P.C.U.S. În cadrul acestor manifestări au făcut expunerii frunțasi ai vieții politice, culturale și științifice din orașul nostru ca tov. Aurel Duca, membrul al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului orașenesc Cluj al P.M.R., prof. ing. Alexandru Domșa, Alexandru Banciu, președintele Tribunalului regional, ing. Ion Simedrea și alții.

De asemenea, la Casa prieteniei au fost organizate mai multe seri ale prieteniei romino-sovietice. O astfel de manifestare a fost dedicată tineretului sovietic și s-a deschis cu o sezoare literară la care au citit din lucrările proprii tinerii poeți clujeni Ion Cocora, Iancsik Pall, Laszloffy Aladar, Negoită Irimie și Miron Scrobete. Partea a doua a programului a fost susținută de ansamblul artistic al Institutului Pedagogic din localitate.

O altă manifestare a prieteniei romino-sovietice a fost organizată în colaborare cu Casa pionierilor și a fost pregătită cu sprijinul Națiunii Elena Popescu de la Teatrul Național.

De deosebit succes s-a bucurat recent și concursul a 250 de ani de ocazia aniversării a organizat de la nașterea marelui savant și gânditor democrat rus, M. V. Lomonosov. La concurs au luat parte școlile medii „Gh. Barițiu” și „N. Bălcescu”. Tinerii participanți la concurs au întreprins o interesantă călătorie imaginată în secolul al XVIII-lea și au evocat evenimentele cărora le-a fost marștor Lomonosov. Pe locul întâi s-a clasat școala medie Gh. Barițiu. În încheiere, a avut loc un concert de muzică populară și ușoară românească și populară prezentat de formația Casei ofițerilor.

Nicodim Marcu

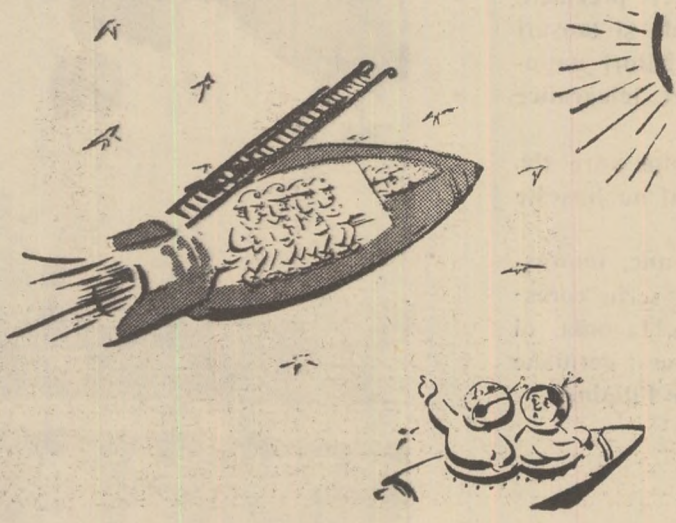
corespondent

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

Fără cuvinte

Desen de M. Bîtnoi

— Mi se pare că iar a izbucnit un incendiu în Soare...

Desen de V. Voevodin

Începutul...

...și sfîrșitul concertului

Desen de M. Kaşirin

Distratul

Desen de A. Şabanov

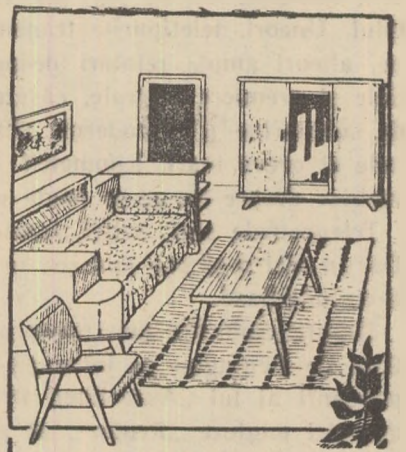
DRUMURI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

dolier sau marinar — Medic german (1840—1921) 12) „Drum bun” de Gherase Dendrinu și „Trece-un car cu boi pe drum” de Emanuel Ionescu — Nord-Sud — În nord! — Sud-Est 13) Monedă japoneză — Mama lui Mercur, mesagerul zeilor (mit.) — „Călătoriile căpitanului...” — „Edi-tura științifică”.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Alitet pleacă în munți” — „Drumul lui...”, roman de scriitorul sovietic M. Auezov 2) Pește de apă dulce — Fugă 3) Scriitor sovietic, autorul romanului „Drumul spre ocean” — Pe cal — Fluviu în Europa 4) Literă cirilică — Unic! — Legat de apartenența unui popor (pl.) 5) Pe drumul, direcția — Dojenită 6) Ostroave — A agăța 7) Nume arab — Arbori exotici 8) Vest-Sud — Patria lui Ulise — Dînsul 9) ...de plată — Loc de parcurs 10) Ere! — A da unei soluții proprietățile unui acid — Dialect francez 11) Există în orice ipoteză — Guri de vulcani 12) Camere, dar nu de automobile — Cît timp durează drumul Pămîntului în jurul Soarelui — Fața a doua a unei foi scrise sau tipărite 13) Scriitor sovietic, autorul romanului „Calea încercărilor” și... — „Scriitorul sovietic care a scris romanul „Șoseaua Volokolamskului”.

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul cîntecelor „Să pornim la drum” și „Vagonul 6, locul 2” (2 cuv.) 2) Poet sovietic, autorul poeziei „Drumul fură gîndul seriei pe meleaguri” — Drum în oraș 3) Oraș în Sudan — Astfel — Ramură 4) A se mișca din loc — Drum în sat — Comună în Ardeal 5) Înconjurat — 200 la romani 6) Localitate în India — Întrebare — Cel mai mare de pe mare 7) Pronume — Dînsa — Magnetul busolei — Ca la Breaza 8) Drum care nu a fost parcurs 9) Cămara cu provizii în spinare — Școlari 10) Argint — Programe de drum 11) Cîntece de gon-

MOBILĂ DE LUX
ÎN FURNIR DE NUC.
LA COMANDĂ

TAPIȚERIE
ORICE LUCRĂRI

TÎMPLĂRIE
ȘI BINALE
ORICE LUCRĂRI

Calitatea încreșterii
ireproșabilă

EXECUTĂ
I. I. L. MĂGURA

ȘIMLEUL-SILVANIEI
Regiunea CRISANA

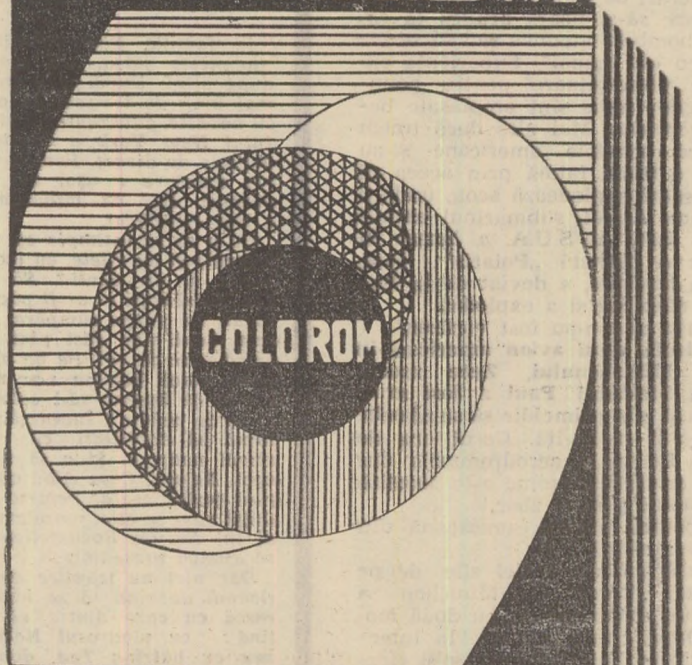
FABRICA DE ARTICOLE DIN TABLĂ

Codlea — Brașov, telef. 146

Vinde din stoc disponibil:

- Tablă zincată 1x700x750 mm
- Curele din piele dim. 20, 60, 70 și 80 m/m
- Geam șlefuit pentru noptiere dim. 5x345x37,5 m/m
- Bureți din sîrmă 300 m/m
- Garnituri din piele „Nutring” de 120x96, 265x205, 290x250 m/m.
- Plăcuțe Vidia sub 3 gr. buc.
- Perii circulare de 300 m/m.

COLOROM

GALLUS

VOPSEȘTE ORICE TESĂTURI
MĂTASE • BUMBAC • LÎNĂ
ROCHII • HAINE • BLUZE

„În fiecare sticlă
un izvor de sănătate!”

SLĂNIC • HEBE • MALNAȘ
CĂCIULATA • LIPOVA
VÎLCELE

Beti

APE MINERALE
NATURALE

se găsesc de
vinzare

LA MAGAZINELE ALIMENTARE, ...
CENTRE DE CURĂ ȘI HACORITOARE

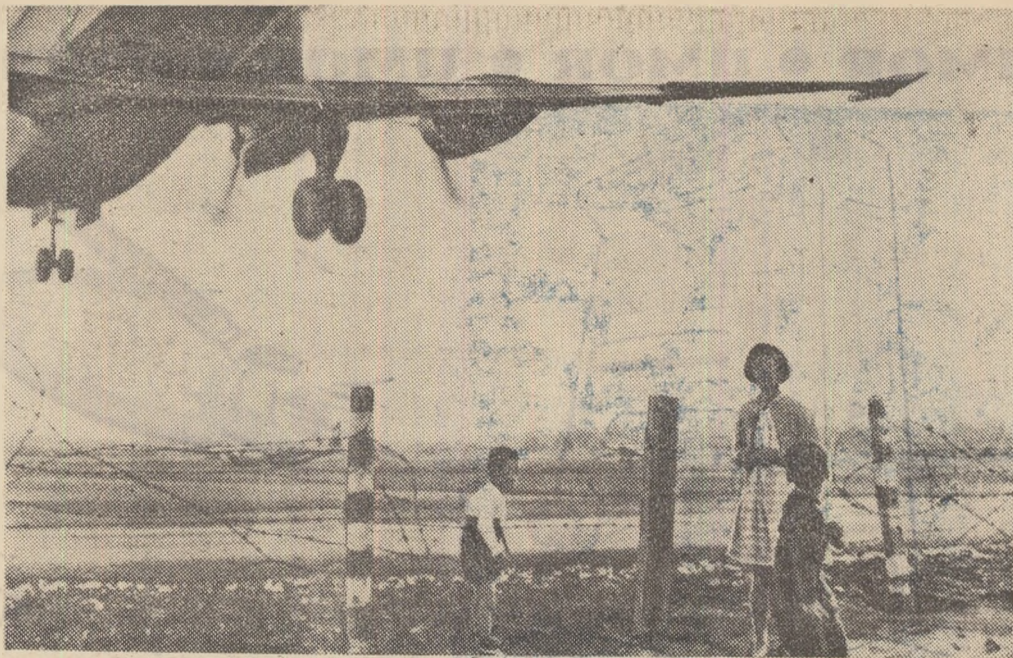
În fiecare zi marile agenții telegrafice din Occident transmit mii de știri din toate colțurile pământului. Uneori, teletipurile transmit telegrame laconice, alteori ample relatări despre alegeri prezidențiale și premiere teatrale, căsătorii regale și lansări de submarine ultramoderne, despre sărbători naționale și greve mari. Kilometrii de benzi telegrafice vorbesc despre tot ce se poate vorbi.

Telegramele sînt, astfel, foarte deosebite între ele. Dar în nici o zi sau aproape în nici o zi nu lipsește cuvîntul: baze.

Despre cuiburile americane de agresiune, imprăștiate de Pentagon pe întreaga planetă, scriu corespondenții ai lui „Associated Press” din Japonia, ai agenției engleze „Reuter”, ai agenției vest-germane D.P.A., ai agenției „France-Presse” din Filipine.

Teletipurile dau alarma:

- Baze...
- Baze...
- Baze...

Umbre deasupra copiilor japonezi

Un factor de neliniște în lume:

BAZELE S.U.A.

La baza americană din Thule (Gronlanda) s-a iscat o zarvă cumplită. Pe ecranele instalațiilor radar au apărut niște ciudate pete luminoase: trebuie să sînt rachete rusești. Și 1.500 de bombardiere atomice de la bazele S.U.A. au rulat la start.

Dar ce s-a întîmplat în realitate? Pe ecranele instalațiilor radar americane apăruseră reflexele lunii care tocmai răsărea. Psihoza atomică, întretinută în rîndul personalului, a transformat aceste semnale nebuloase într-o „mare unitate de rachete care traversează Polul Nord, spre a pustii Statele Unite”.

Și ca o culme a celor de mai sus, legătura cu Thule a fost brusc întreruptă. După cum s-a aflat ulterior, un iceberg rupsese cablul submarin...

„Lumea a scăpat ieftin, căci din pricina unei alarme false era gata să izbucnească un război”. Așa a rezumat această întîmplare ziarul francez „Paris-Jour”.

Ce garanție există, însă, că data viitoare, cînd o defecțiune a radarului va transforma un cîrd de găște într-o escadrilă de avioane sovietice iar la statul major al N.A.T.O. va fi de serviciu un general neurastenic nu se va produce groaznică catastrofă?

Bazele S.U.A. — fruct al politicii agresive — sînt menite să mențină popoare pașnice în bătaia tunului. În același timp ele creează o mare primejdie pentru statele în care sînt amplasate. Căci e lesne de înțeles că în caz de agresiune riposta împotriva bazelor va fi nimicitoare.

În ultimul timp, relatează un corespondent al ziarului englez „Daily Express”, în Statele Unite „se desfășoară lucrări de construire a unor rachete care să-și poată arunca la comandă bombele atomice sau să se întoarcă cu ele înapoi”. Experiențe extreme de „promițătoare” pentru populația țărilor unde sînt amplasate bazele americane. Mai ales dacă ținem seama că rachetele americane și-au căpătat o tristă faimă prin aceea că de multe ori explodează acolo unde li se năzare. Astfel, submarinul atomic „Robert Lee” al S.U.A. a lansat în Atlantic o rachetă „Polaris” care, conform tradiției, a deviat de la traiectoria stabilită și a explodat.

De data asta n-au fost victime. Catastrofa unui avion american în centrul Munchenului. Zece morți. Biserica Sfîntului Paul a fost grav avariata și e în primejdie să se năruie.

Era o zi mohorâtă. Cerul era de plumb. Pe toate aerodromurile din lume o asemenea vreme este socotită nefavorabilă pentru zbor.

Dar pentru aviația americană din R.F.G. nu există legi.

În după amiaza acelei zile, de pe aeroportul „Roma” din Munchen a decolat un avion militar cu două motoare. După cîteva minute, la intersecția dintre Landwehrstrasse și Herman-Lingstrasse s-a produs o explozie. Aparatul, care atinsese cu o aripă clopotnița bisericii, a intrat într-un tramvai arhiplin. „Jetul de gaze care a combustibilul avionului avariata a luat foc și, drept urmare, a izbucnit o

mare de flăcări pe o distanță de aproape 100 de metri” — a relatat un corespondent al agenției D.P.A.

Puțin timp după producerea catastrofei am luat legătura telefonică cu Munchenul. Rolf Schlein, reprezentantul secției de presă și informații de pe lîngă Consiliul municipal din Munchen, a răspuns la întrebările noastre.

— Care sînt rezultatele anchetei? Cine sînt vinovații?

— Nu știm. S-a stabilit numai că personalul terestru german de pe aeroportul „Roma” nu este vinovat.

— Dar cine a condus ancheta?

— Autoritățile militare americane.

— Ați căpătat vreo informație din partea lor?

— Nu.

— Au fost luate măsuri pentru evitarea ulterioară a unor asemenea cazuri?

— Consiliul municipal nu are contingențe cu aceste probleme. Noi ne ocupăm numai de probleme comunale. Nimic de zis, problemele comunale sînt desigur importante. Dar cînd deasupra Munchenului, amenințînd viața populației, duduie motoarele avioanelor militare americane, care încalcă regulile elementare de securitate, Consiliul municipal și-ar fi putut spune, după părerea noastră, cuvîntul.

Deasupra pămîntului japonez s-a

înălțat pentru prima oară în istorie ciuperca otrăvită a exploziei atomice. Acum acest teritoriu este împințit de bombardiere americane. De aici ele amenință pacea, amenință printre altele și Japonia. Iată de ce milioane de oameni ies pe străzi, strigînd: „Yankei, cărați-vă acasă!”

Din păcate sînt unii care nu vor să înțeleagă de fel această limbă clară și fără echivoc. Din acest soi de oameni face parte și colonelul Planb, comandantul bazei americane Taticawa, la ale cărei planuri patrioții japonezi au adus corectivele lor.

Nu-l cunoaștem personal pe colonelul Planb, nu știm dacă e bătrîn sau tînăr, blond sau oacheș. Din toate calitățile lui nu cunoaștem decît două: prudența excesivă și o francheță deznădăjduită.

În clipa cînd telefonista din Moscova ne-a dat legătura cu baza Taticawa, colonelul Planb, dînd dovadă de un curaj neobișnuit, a venit chiar el la telefon. N-am putut remarca în glasul lui un entuziasm deosebit. Iar convorbirea a fost intrucîtva laconică.

— Colonele Planb, am aflat că sub presiunea populației locale ați evacuat de la baza Taticawa avioanele de vînătoare cu reacție. E adevărat?

— Refuz să comentez — a spus dîntro răsufelare Planb.

— Ce părere aveți, e bine că pe teritoriul Japoniei au fost amplasate baze militare americane?

— Refuz să comentez — s-a auzit din nou glasul colonelului.

Deocamdată Planbii calcă încă în picioare teritoriul străine. Bazele S.U.A., baze de agresiune continuă să otrăvească atmosfera, să amenințe pacea.

Ele sînt folosite de cercurile militariste și în vederea pregătirii de spioni și diversioniști pentru comploturile îndreptate împotriva țărilor care și-au cucerit independența și pentru înăbușirea mișcării de eliberare națională, acolo unde se desfășoară încă lupta popoarelor pentru suveranitate. Și telegraful aduce și alte vești: scandaluri, orgii, jefuirea cetățenilor pașnici. Iată cîteva din ele:

R.F.G. În orașul vest-german Baumholder, doi soldați americani au violat o fată de 15 ani și au rănit-o grav.

JAPONIA. Un soldat din jandarmeria militară americană de la baza aeriană Iokota a năvălit cu pistolul în mînă într-un anticariat din Tokio și a furat lucrări de valoare.

COREEA DE SUD. Soldați americani aflați într-un autocamion cu materiale militare au zvirlit jos, în plină viteză, 8 muncitori. Un muncitor a murit pe loc, iar 7 au fost grav răniți.

Acestea sînt faptele săvîrșite în plin secol XX de mîinile noilor barbări. Dar pămîntul arde sub picioarele cotropitorilor.

În nord și sud, în Scoția și în satele bavareze, pe insula Okinawa și în Grecia oamenii de bună credință se ridică la luptă. Și nu încap în doială că va veni vremea cînd de pe benzile telegrafului vor dispărea pentru totdeauna cuvintele urite de popor: „Baze militare americane”.

Așa va fi!

G. Gurkov, V. Kasis

Bietul Rockefeller !..

În familia Rockefellerilor domnește jalea. Un necaz după altul. După ce a trăit mai bine de treizeci de ani cu nevasta, guvernatorul statului New York a intentat acțiune de divorț. Pentru un om oarecare e ușor să divorțeze. Dar cu miliardarii e mai complicat.

Ce o să se întîmple cu bijuteriile și cu vilele, cu iachiturile și cu cîinii? Să le dea fostei soții — ar fi păcat. Sigur, ar putea cumpăra altele, bani s-ar găsi pînă la urmă, dar de ce? Pe de altă parte, dacă bătrîna s-ar mînia și ar începe să-l calomnieze în public? Încearcă pe urmă să dovedești că nu sforăi noaptea. Și o să vezi apoi, Nelson, Casa Albă cînd îți-o vede ceafa. Pentru că, după cum se știe, marele vis al lui Nelson Rockefeller e să ajungă președinte.

Dar nici nu izbutise americanul de rînd să se hotărască cu care dintre ei să țină: cu vigurosul Nelson sau cu bătrîna Tod, doborîită de durere, cînd pe capul Rockefellerilor s-a abătut o nouă nenorocire. Michael, fiul guvernatorului, în vîrstă de numai 23 de ani, a dispărut fără urmă.

Michael avea o mare pasiune. Era colecționar.

Ordaslele altor milionari sînt cum sînt. Dacă se apucă de colecționat, apoi adună acțiuni, posturi de directori în diverse companii și în cel mai rău caz candidează la funcția de senatori.

Dar cu progenitura lui Rockefeller a fost parcă un blestem. Michael a hotărît să strălucească pe fundalul incolor al magnaților financiari și a început să colecționeze... cranii omenestii. Ca să-și îmbogățească colecția, Rockefeller-junior s-a deplasat recent în depărtata Noua Guinee.

Achiziția de exemplare prețioase a fost încununată de succes, dar pe neașteptate Michael a dispărut de parcă l-ar fi înghițit oceanul. Se plimba cu barca, împreună cu un prieten, pe fluviul Flamingo și admira priveliștile feerice cînd deodată s-a pomenit în largul oceanului. Crescut în spiritul inițiativei private, Michael a hotărît pe dată să-și scape pielea. Și-a legat de mijloc două bidoane goale și, lăsîndu-și prietenul în viața soartei, a sărit în apă.

De aici, însă, a început tot necazul... Posturile de radio și televiziune, ziarele și revistele, buletinele și almanahurile au început să vorbeas-

că despre noua tragedie americană. Guvernatorul, care recent declarase că „încețarea experiențelor cu arma nucleară este o primejdie de moarte pentru omenire”, a renunțat temporar la „grija” pentru întreaga omenire și a început să se gîndească numai la necazurile lui.

După cum se știe, Statele Unite sînt un stat „democratic”. Lucru despre care ne-am amintit recent, cu tot simțul răspunderii, președintele Kennedy. De aceea soarta acestui cetățean american de 23 de ani a tulburat profund cercurile guvernamentale. Din toate colțurile țării au pornit în grabă mii de curieri, au fost expediate sute de telegrame fulger și scrisori:

— Să-l salvăm pe Michael!

Dar nici solidaritatea occidentală nu-i mai puțin sfîntă și mai puțin măreață decît democrația americană. Drept care, la acest apel plin de umanism au răspuns imediat și aliații. Guvernele olandez și australian au trimis spre Noua Guinee nave, escadrile de avioane și submarine. Ministrul de război al Olandei a dat asigurări solemne Statelor Unite că marina regală își va îndeplini misiunea pînă la capăt.

Nelson Rockefeller însuși s-a deplasat cu un avion cu reacție la locul cu pricina. Pe aerodrom a fost întîmpi-

nat de funcționari superiori din administrația colonială. Raportul amiralului olandez Leonard Ryiser în legătură cu cercetările efectuate a durat 45 de minute. După ce l-a ascultat, Rockefeller a spus ziaristilor: „Deocamdată n-am nici o observație critică”.

Pentru a accelera căutarea lui Michael, a fost făgăduită o recompensă. Băstinașul care-l va descoperi pe militarul alb va primi 250 de pachete de tutun.

Înțelegem durerea unui tată, chiar dacă acesta este un Rockefeller. Și fie ca fiul lui să fie găsit după mirosul de tutun. Dar înseamnă oare că dai dovadă de adevărat umanism punînd în picioare jumătate din omenire pentru un parazit bogat? Michael Rockefeller este transformat acum aproape într-un erou național, ceea ce la drept vorbind este o batjocură. Adevărații eroi ai Americii sînt participanții la marșurile libertății, luptătorii împotriva rasismului. Eroii Americii sînt comuniștii, pe care aceiași Rockefellerii îi aruncă în temniță.

Tragedia ta, Americă harnică și cinstită, este că vor să te deprindă să uști adevăratele durere, adevăratele nenorociri și să trăiești cu grijile lui Rockefeller.

A. Krivopalov
D. Polesov